SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 210. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 3, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ЛИСТОПАДА 1988 Ч. 210. РІК XCV.

Дж. Буш визнає велику ролю УНСоюзу

Джерзі Ситі, Н. Дж. — До членів Екзекутиви Українського Народного Союзу прийшов особистий лист від заступника президента Джорджа Буша, датований 27-го жовтня ц.р., в якому він звертається до кожного по імені і стверджує, що він свідомий того, що УНС від часу свого постання в 1894 році став одною з найважливіших етнічних організацій і відіграв провідну ролю у формуванні українсько-американської спільноти.

Дж. Буш стверджує, що він є дуже добре поінформований про сучасні події в Україні. Зокрема він свідомий, що далі не є дозволені Українські Католицькі і Православні Церкви, а вірні виконують свої релігійні практики потаємно. Це змінилося також багато на відтинку боротьби за людські та національні права, а українці, що цих прав боронять перебувають у тюрмах і таборах. Тому ЗСА будуть далі стояти на сторожі свободи і будуть заступатися за тих, що ув'язнені. Якщо б Уряд ЗСА того б не робив, — це показало б, що вони не вірять у вартості і ідеали американського народу.

Дівчинка з України лікується в ЗСА

Як уже інформовано, 3-літня Олеся Береза зі Львова прибула в неділю, 23-го жовтня ц.р., зі своєю мамою Оксаною до ЗСА на операцію серця. Вона перебуває в лікарні Дебора в Бровнс Миллс, Н. Дж. На фото вгорі: Олеся на руках бабуні на летовищі ім. Кеннеді в Ню Йорку. Зліва — д-р Богдар Ворох, який старався про приїзд дівчинки на лікування в ЗСА.

Українці Балтимору відзначили Тисячоліття зі своїми співгромадянами

Процесійний вхід до катедри (справа): о. Ю. Маркевич, Владика М. Кучмяк, о. І. Бура, о. Гоббс з почоту Архиєпископа Бордерса, Архиєпископ В. Бордерс.

Балтимор, Мд. (Б.С.). — З ініціятиви балтиморського Комітету Тисячоліття Хрищення України та при активній допомозі о. Юрія Маркевича, пароха церкви св. Михаїла і церкви свв. Апостолів Петра і Павла в Балтиморі та одного з почесних членів цього комітету, українські громадяни міста і околиць та їхні співгромадяни зібралися в неділю, 16-го жовтня ц.р., в римо-католицькій катедрі Пресвятої Богородиці, щоб спільно в молитовній єдності екуменізму вшанувати ювілей Тисячоліття Хрищення України.

Архиєпископ Балтимору Вілліям Д. Бордерс, примас латинської ієрархії ЗСА, виявляючи прихильність і вирозумілість українській громаді, погодився на спільне ювілейне святкування. Він ввічливо прийняв делегацію, очолену о. Ю. Маркевичем і д-ром Андрієм Лемішкою, головою комітету, вислухав її і допоміг своїми порадами і автопитетом. Він радо віддав до диспозиції римо-католицьку катедру для тієї цілі, взяв із своїм почотом участь в Архиєрейській Службі Божій в українському обряді та виголосив проповідь. Він запросив також до участи українську церковну ієрархію.

Літургічне відзначення Тисячоліття відбулося у формі Архиєрейської Божественної Літургії, що її відслужив Владика Михайло Кучмяк в неділю, 16-го жовтня ц.р., в годині 4-ій пополудні в сослуженні о. Йосифа Денищука, і о. Тараса Лончини з Вашінгтону та о. Ю. Маркевича, який диригував. Майстром церемоній під час відправ був о. Іван Бура, ректор української католицької семінарії у Вашінгтоні, а шість питомців цієї семінарії гарно співали тропарі і кондаки та читали Апостола. Біля престолу услуговували юнаки з місцевої громади.

Треба признати, що Архиєрейська Служба Божа для відзначення тисячоліття українських християнських традицій вийшла величаво і імпозантно. Під час Богослуження занесено також молитви за переслідуваних братів і сестер в Україні, щоб вони у другому тисячолітті могли вже вкоротці

(Закінчення на ст. 7-ій)

ЗСА протестують проти дій совєтського летунства в Афганістані

Вашінгтон. — Державний департамент висловив Москві „серйозну стурбованість" у зв'язку з тим, що совєтське командування вперше застосувало для повітряних налетів на позиції муджагедінів стратегічні бомбардувальники ТУ-26, відомі в НАТО під кодовою назвою „Бекфаєр". Літаки бомбардували партизанські позиції навколо другого за величиною міста країни — Кандагару, розташованого на південному сході Афганістану.

У понеділок, 31-го жовтня, ТУ-26, які прилетіли з баз на території СССР, бомбардували позиції, афганських партизанів разом з винищувачами-бомбардувальниками типу МІГ-27, які недавно були перекинені в Афганістан. Висловивши стурбованість американського Уряду з цього приводу, речник Державного департаменту Чарлз Редман зауважив, що бомбардування „несумісні зі совєтськими обіцянками не проводити наступальних операцій, крім тих, які потрібні для захисту своїх власних військ".

Американські претенсії висловив совєтському послові у Вашінгтоні Юрієві Дубініну заступник державного секретаря ЗСА Майкл Армакост. Як повідомив неназваний співробітник Уряду ЗСА, совєтські дії можуть привести до того, що Вашінгтон поширить якість зброї, якою Америка забезпечує муджагедінів, щоб вони могли більш ефективно захищатися від совєтських повітряних налетів. Однак перед тим Білий Дім хотів би „вияснити совєтські наміри", зауважив інформатор газети „Вашінгтон Пост". Адміністрація покищо не має чіткої думки про те, чи можна вважати совєтські дії явним порушенням женевських угод щодо Афганістану.

Однак Ч. Редман та інші представники Адміністрації заявляють, що застосування літаків ТУ-26 і МІГів-27 порушує запевнення, які їх Михаїл Горбачов дав у грудні президентові Р. Реґенові під час їх вашінгтонської зустрічі. Горбачов заявив під час пресової конференції у Вашінгтоні, що совєтські війська будуть проводити наступальні операції лише в тому випадку, якщо на них нападатимуть партизани.

За даними американської розвідки, літаки ТУ-26 вилетіли на бомбардування партизанських позицій навколо Кандагару з Марійського аеродрому, розташованого в Туркменській ССР. Ці стратегічні бомбардувальники вперше використовуються в бойових операціях. Застосування літаків ТУ-26 ставить муджагедінів в тяжке становище: ці літаки, маючи радіюс дії майже дві з половиною тисячі миль, набирають висоти, яка набагато перевищує 3.5 милі, тобто висоту засягу партизанських зенітних ракет „Стінгер", що їх вони дістають від ЗСА.

Згідно з повідомленнями американських урядових джерел, совєтське командування також перекинуло до афганського кордону штурмовики типу СУ-24, які, очевидно, будуть бомбардувати позиції муджагедінів. Редман підтвердив повідомлення партизанів про те, що в Афганістан перекинені 30 літаків типу МІГ-27, які знаходяться на летовищі Шинданд на заході країни. Вони прибули в Афганістан протягом третього тижня жовтня і застосовуються для нанесення ударів на позиції муджагедінів навколо Кандагару.

ВИБОРИ В ІЗРАЇЛІ НЕ ПРИНЕСЛИ ПЕРЕМОГИ ЖАДНОМУ БЛЬОКОВІ

Єрусалим, Ізраїль. — Парляментарні вибори в Ізраїлі, які відбулися там 1-го листопада ц.р., не принесли перемоги жадній політичній партії, чи бльокові, хоч теперішній прем'єр-міністер Іцак Шамір переконаний, що очолюваний ним політичний бльок Лікуд отримав незначну перевагу. Західні політичні спостерігачі і кореспонденти, які близько приглядалися до процесу виборів кажуть, що аналогічна ситуація в Ізраїлі вже існувала чотири роки тому, коли дві політичні сили, Лікуд і Лейбористська партія Шімона Переза, мусіли поділитися владою, тобто формувати уряд на базі обопільної співпраці з розподілом влади по два роки, бо жадна політична партія не здобула достатньої кількости місць у парляменті, щоб бути в змозі самій оформити уряд, хоч би з маленькою більшістю.

Існує однак можливість, що тепер політичний бльок Лікуд, а зглядно І. Шамір, зможе оформити свій власний уряд, без участи лейбористів, якщо його (Шаміра) передбачення про вислід виборів покажеться правдивим, — кажуть аналітики. У західньому політичному світі існують побоювання, що ізраїльські вибори ці дали Шамірові підтримку тільки через його екстремну політику на окупованих землях і військову тактику бомблення палестинських і ливанських терористичних баз. Якщо дійсно так сталося то тоді треба забути про міжнародну конференцію у справі мирового договору на Близькому Сході і розв'язку палестинського питання, а радше треба очікувати поширення розмірів боротьби арабів на усіх фронтах проти Ізраїля й ізраїльської армії на окупованих землях, західньому березі ріки Йордан і смузі Гази.

У середу, 2-го листопада коли було підраховано тільки три четвертих усіх відданих голосів, Лікуд вже мав 40 місць у 120-членному парляменті, а лейбористи 38 місць. Поодинокі місця здобули дрібненькі, переважно консервативно-релігійні групки. На цій підставі (40 проти 38) І. Шамір зробив свою передчасну, на думку багатьох спостерігачів, прогнозу перемоги і формування уряду його бльоком. Він, очевидно, передбачує, що дрібні релігійні групи, які вже раніше підтримували ідею поселення ізраїльців на окупованих землях, будуть підтримувати ідеологічну і практично-політичну лінію Лікуд.

Ш. Перез, теперішній міністер закордонних справ і лідер Лейбористської партії, категорично відкинув передбачування і філософічні міркування Шаміра, кажучи, що його прогнози є безпідставні. Лейбористська партія працює в напрямі оформлення своєї власної коаліції, бо дотепер ідеальної співпраці лейбористів з бльоком Лікуд не було. Існували розходження принципового характеру.

М. Дукакіс признається до лібералізму

Фресно, Каліф. — У понеділок, 31-го жовтня тут виступав Майкл Дукакіс, який недавно під час дебат на телевізії з Джорджом Бушом категорично заперечував, що він є лібералі навіть звинувачував опонента в упередженості, під кінець передвиборчої кампанії вирішив оголосити виборцям, що він насправді є ліберал. При цьому він підкреслив, що він не такий ліберал, яким його вважає Дж. Буш, а ліберал в традиціях Френкліна Рузвелта, Гаррі Трумана та Джана Кеннеді.

Газета „Ню Йорк Таймс" на підставі власних досліджень, відзначає, що ідеологія лібералізму в країні не є популярною. Опит населення у вересні виявив, що лібералами себе вважають лише 15 відсотків американців, що є найнижчим показником від 1976 року.

На конвенції демократів у Атланті в липні ц.р. Дукакіс заявив, що віддає перевагу не ідеології, а компетентності. Цим він намагався відвернути увагу від своїх поглядів і продовжував це робити аж до минулої неділі. Вважають, що Дукакіс вирішив під кінець здобути прихильність лібералів. М. Дукакіс запропонував Бушові провести ще одну телевізійну дебату 7-го листопада увечорі, тобто перед самими виборами. Табір Буша відмовився категорично, але сам Буш не згадував про цю пропозицію.

В понеділок повідомили, що телекомпанія Ей-Бі-Сі провела опит населення в найбільших стейтах, в результаті чого з'ясовано, що в Каліфорнії, Тексасі та Ню Йорку вибори віддають значну перевагу Дж. Бушові. В Мишигені також. Проте розрив між кандидатами дещо скоротився в наслідок інтерв'ю массачусетського губернатора телекомпаніям Сі-Ен-Ен, Ей-Бі-Сі та Сі-Бі-Ес. За прикладом опонента, Буш також заплянував кілька телеінтерв'ю цього тижня.

У Філядельфії відсвяткують роковини Листопадово зриву

Філядельфія. — Цьогорічне відзначення Листопадового зриву матиме особливий характер з огляду на те, що відзначатиметься 70-та річниця цієї знаменної події.

Академію тут влаштовує Управа Українського Конгресового Комітету — Української Громади Метрополітальної Філядельфії в неділю, 6-го листопада ц.р., о год. 4-ій по полудні в залі Українського Освітньо-Культурного Центру.

В програмі: святкове слово — проф. Олександер Домбровський, відомий науковець-дослідник історії України, автор 120-ти наукових праць і розвідок з різних періодів історії України. У програму входить деклямація „Вічний революціонер" Івана Франка, в художньому виконанні Мотрі Мац. Мистецьку вокальну частину програми виповнить чоловічий хор „Прометей" під батутою Михайла Длябоги, що подбав про відповідний до нагоди репертуар.

В неділю, 6-го листопада, о год. 10-ій вранці будуть відслужені Служби Божі в наміренні українського народу в соборі Непорочного Зачаття та в українській православній катедрі. Проситься комбатантські, молодечі і суспільно-громадські організації прибути з прапорами.

Автобус до УОКЦентру на Листопадове свято відійде з-під церкви св. Николая, о год. 2:40 по полудні, та від „Вознесіння" о год. 3-ій по полудні.

Появилось друком нове число жуналу „Бандура"

Ню Йорк. — На днях появився друком квартальник „Бандура", чч. 25-те, 26-те за липень-жовтень, що його видає Школа Кобзарського Мистецтва в цьому місті. Редакційна його колегія: Віктор Мішалов, д-р Ігор Соневицький, проф. Дарія Каранович-Гординська, Роман Савицький, композитор Юрій Олійник, Олесь Кузишин, д-р Іван Маглай (Туб), д-р М. Рубінець (УНР). Головний редактор цього видання — Микола Чорний.

У цьому журналі — багатому в різноманітні ілюстрації — читач може довідатися про діяльність шкіл, ансамблів і капель бандуристів, може прочитати музично-наукові статті про історію і розвиток кобзарства. У журналі — двомовний матеріял — українською і англійською мовами.

Річно оцей журнал у ЗСА коштує 13 долярів, в Канаді — 14 дол. Замовляти його можна, звернувшись на адресу: School of Bandura, 84-82 164th Str., Jamaica, N.Y. 11432.

Свої осяги він завдячує Провидінню...

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Л. Волянська) — До „Свободи" з країни кенгуру і ведмедика коали прибувають час від часу різні визначні українці чи українські групи, щоб привітатися з українцями Північної Америки, а це найкраще зробити через часопис-щоденник „Свобода", що вже існує у вільному світі рівно 95 років. („Свобода" відсвяткувала свій ювілей „за п'ять років — сотня" 14-го вересня цього року). І ось один прибув на розмову мистець графік Леонід Денисенко з дружиною Любою і в товаристві кінопродуцента Ярослава Кулинича, у середу, 21-го вересня, озброєний репродукціями своїх праць, серед яких переважають графіки, зроблені методою літерографії, способу, що є винаходом якраз нашого мистця.

Мистець Леонід Денисенко і його дружина Любомира в редакції під час розмови про загадкову літерографію.

В редакції „Свободи" присутні на розмові працівники пера з цікавістю приглядалися цьому загадковому стилеві, роздивлюючи кілька прецікавих креацій мистця Л. Денисенка. Особливо увагою користалась ікона Ісуса Христа, що була нарисована тіньованим фраз на 79-ти мовах світу — „Бог — це любов", повтореними мірядами рядків різного розміру, розміщених під різним кутом чи звивистими лініями, де на самій іконі нема ані рисочки, що не була б частиною тієї чи іншої літери, у цій же всеповторюваній фразі — головній заповіді Христа. В цей Ювілейний рік Тисячоліття ця ікона — це салют і молитва мистця для Ювілею Християнства України-Руси. Заінтриговані методою літерографічного рисування, просимо мистця розповісти про себе і його мистецтво, хоч дещо ми можемо прочитати і в Енциклопедії Українознавства, гасловій статті, де написано, що Л. Денисенко народився в 1927 році у Варшаві, студіював у польській Державній графічній школі; з 1949 року в Австралії; мав

(Закінчення на ст. 7-ій)

БОГОСЛУЖІННЯ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — Як уже інформовано в Нюарку відправлять Службу Божу в римо-католицькій катедрі Пресвятого Серця в неділю, 6-го листопада ц.р., о год. 3-ій по полудні, в рамках святкувань Тисячоліття Християнства в Україні. Службу Божу відправить Владика Стефан Сулик в присутності Кардинала і Архиєпископа Теодора МекКерріка.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Л. ОНИШКЕВИЧ

Ню Йорк. — В суботу, 5-го листопада ц.р., о год. 5-ій по полудні тут у приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка, 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями, Лариса Онишкевич, професор Принстонського дослідчого центру, виголосить доповідь з циклу „Україна сьогодні" на тему: „Сучасний стан літератури в Україні".

У СВІТІ

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКІ ПРИКОРДОННИКИ затримали п'ятьох польських втікачів, які прикрившись вугіллям в товаровому вагоні, хотіли нелегально втекти до Австрії. Випадок трапився на станції Бресляв. У повідомленні не сказано, що стадося з втікачами, але їх правдоподібно передадуть в руки польської поліції.

ПРЕЗИДЕНТ СВІТОВОГО жидівського конгресу Едгар Бронфман стрінеться цього тижня в Москві з міністром закордонних справ СССР Едуардом А. Шеварднадзе. Агентство Ассошіейтед Пресс, покликаючись на інформації отримані від жидівських організацій в ЗСА інформує, що Бронфман має в пляні завершити раніше розпочаті розмови в Москві жидівського культурного центру, який покищо буде функціонувати, як американська установа для збільшення американсько-совєтської співпраці, аж до відновлення дипломатичних зв'язків між Москвою й Єрусалимом. Якщо такий центр буде справно функціонувати, подібну установу відкриють також в Києві, столиці України й інших містах СССР.

В БУДАПЕШТІ ВІДБУЛИСЬ річні наради міністрів закордонних справ Варшавського Пакту. Крім власних справ міністри запропонували відбути більшу конференцію на вершинах з участю голів урядів і президентів 35-ти держав, сигнаторів Гельсінських угод. Міністри комуністичних держав не кажуть, яка мала б бути основна мета такої зустрічі і які справи входили б у програму нарад. Очевидно, міністри країн Варшавського Пакту підтримали ідею відбуття одної з конференцій у справах безпеки і співробітництва в Европі у столиці СССР Москві.

АССОШІЕЙТЕД ПРЕСС інформує, що совєтська міліція і агенти КГБ заарештували в Москві і Ленінграді приблизно 50 осіб, які домагалися звільнення політичних в'язнів з концтаборів і психіятричних закладів. В телефонічному інтерв'ю, яке дав кореспондентові АП член правозахисної групи, Організації демократичного союзу, Юрій Мітюнов, говориться, що правозахисники взагалі нікому не перешкоджали, не заважали рухові. Вони стояли із запаленими свічками і читали поезії дисидентів. На цьому й полягала уся демонстрація, про яку так багато говорили представники міліції і КГБ. Кореспондент АП пригадує, що совєтські керівники обіцяли канцлерові західньонімецького уряду Гельмутові Колеві, що до кінця цього року вони плянують звільнити усіх політичних в'язнів. Отак, мовляв, більш, виглядає сьогодні „совєтська демократія", кажуть політичні спостерігачі і деякі акредитовані в Москві кореспонденти.

МІНІСТЕР ЮСТИЦІЇ СССР Борис Кравцов заявив кореспондентові пресового агентства ТАСС, що під теперішню пору його міністерство розглядає зміну двох статтей совєтського кримінального законодавства, які на Заході розглядаються, як головні статті у боротьбі уряду з дисидентськими рухами і людьми, які мають інші від уряду думку. Стаття 190-1 передбачає покарання за „наклеп" на совєтську систему правління і вона правдоподібно буде злагіднена, або взагалі усунена із законодавства; а стаття 70-та про „антисовєтську агітацію і пропаганду" буде уточнена, тобто змінена, з додатковим поясненням „злочину".

В АМЕРИЦІ

В 1991 РОЦІ У ВАШІНГТОНІ буде відкритий музей пам'яток переслідування жидів у Середній і Східній Европі. В липні цього року в СССР побувала американська комісія, яка в головних совєтських архівах відшукувала матеріяли з цієї ділянки.

ГАЗЕТА „ВАШІНГТОН ТАЙМС" повідомила, що 500 массачусетських лікарів, які належать до Медичної асоціяції стейту, звернулися з відкритим листом до своїх колег у ЗСА зі закликом не допустити обрання Майкла Дукакіса на становище президента. В листі вони твердять, що політика губернатора привела до різкого зниження медичного обслуговування в Массачусетс, що негативно відбилося на всіх американських громадянах, в тому числі й на дітях та вагітних жінках. Політика Дукакіса привела до ліквідації багатьох лікарень і виїзду багатьох лікарів до інших стейтів.

В НЮ ЙОРКУ ЧЕКАЄ на суд вбивця нюйоркського поліцаята 24-річний Бієнвенідо Кастільо. Закони стейту Ню Йорк не передбачають смертної кари, але Конгрес недавно прийняв закон, що дає змогу засудити Б. Кастільо до смертної кари, якщо буде доведено, що це справді він убив поліцаята Кристофера Гобана. У суботу, 29-го жовтня, газета „Ню Йорк Пост" повідомила, що у 1983-87 роках Кастільо служив у поліції Домініканської Републики і був звільнений за вбивство людини не під час служби. Кастільо оселився в Ню Йорку вісім місяців тому і продавав наркотики в Гарлемі. Два тижні тому Кастільо, наче мав намір дістатися до в'язниці, було застрілено поліцаята Гобана. В четвер минулого тижня він виїхав до Маямі поліцію, у Флориді купив квиток на літак і вилетів до Пуерто Ріко. Мешканець Сан-Хуан повідомив поліцію в Ню Йорку, що бачив Кастільо. Агенти ФБІ заарештували його в консульстві Домініканської републики, де він виповнював потрібні анкети на виїзд. На його тілі виявлено свіже поранення кулею.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і „money orders" виставляти на „Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Прибалтійські країни — терня в організмі Москви

Заголовок цих міркувань — запозичений від знаменитої статті в „Ню Йорк Таймсі" з 25-го жовтня 1988 року. Свободолюбний рух, започаткований у маленькій Естонії з її півторамільйоновим населенням — перекинувся на сусідні Латвію і Литву і набрав такої сили і змісту, що став загрозливим для цілої совєтської імперії. Коли в Естонії і Латвії засновано організації Народний фронт, що його місцева і центральна комуністична влада леґалізувала, то у Литві придумано хитру назву Рух за підтримку перебудови — насправді опозиційний супроти Москви патріотичний відосередний рух, який добавив гостроти до того „терня", яке застрягло в організмі СССР.

Політбюро і Верховна Рада у Москві прийняли у відношенні до прибалтійських країн тактику погоджування комунізму з прибалтійським націоналізмом. Ця хитра парадоксальна тактика покищо має успіх постільки, що ці три прибалтійські держави не ставлять ще руба вимогу повної суверенности, тобто відірвання від „єдиної неподільної" Росії під фірмою „федеративної" СССР. Але всі вони вимагають уже анулювання німецько-совєтського договорення з 1940 року, на підставі якого совєтські війська окупували Прибалтику. Вони вимагають повної автономії у ділянках економіки і культури, припинення колонізації їхніх країн надсиланими туди московськими службовиками, вимагають права вести самостійно торгівлю зі закордонними капіталістичними країнами, запровадження їхньої рідної мови, як мови навчання, а не предмету науки, в усіх школах, рішуче протестують проти висилання полків, що складаються із їхніх земляків поза кордони їхніх країн та — у випадку Литви — вимагають впровадження окремої самостійної валюти.

Феномен цього прибалтійського національно-визвольного руху у тому, що він охоплює також тамошні комуністичні партії. Москва толерує все це і коли названа вгорі литовська організація За підтримку перебудови заповіла на минулу неділю віче у столиці Литви Вільнусі, то на три дні раніше Москва відкликала небажаного в Литві генерального секретаря тамошньої компартії і призначила популярного Альґідаса Бразавскаса — більшого литовського патріота, як комуніста. На це віче прийшло поверх 100,000 осіб. Усі резолюції прийнято одноголосно, а в промовах говорено одверто, що Литва, Латвія і Естонія були „нелеґально окуповані". „Ню Йорк Таймс" правильно твердить, що центральні комуністичні власті з Верховною Радою включно можуть погодитися на всі бунтарські вимоги прибалтійських країн, але „признання їм державної суверенности — це для Москви річ несприятлива".

Настала ситуація надзвичайно складна. Тому, що свободолюбний рух прибалтійців охопив також тамошніх комуністів (яскрава суперечність з ситуацією в Україні!) — всі ті масові віча, походи і демонстрації в столицях Естонії, Латвії і в минулу неділю в Литві проходять мирно, без проливу крови. Військо перебуває у бараках чи касарнях і не показується демонстрантам, поліція поводиться смирно, солідаризуючись з демонстрантами. Але як це довго може тривати?

Москва потішається, що всі три прибалтійські країни не мають разом 10-ти мільйонів населення, отож є карликами, які не можуть загрожувати розвалом СССР. Повстання усіх цих трьох країн закінчилось би масакрою і з цього здають собі справу однаково у столицях Естонії, Латвії і Литві, як і в Москві. Але така масакра була б нещастям для усіх включно з Москвою — яка потребує доброї репутації на Заході, від якої залежне покращання совєтської економіки. Відсіль і ця толеранція Політбюра і Верховної Ради супроти вимог, за які в добі Брежнєва пішли б масові арешти, вийнятковий стан з масовими транспортами арештованих до ҐУЛаґів.

Найбільша небезпека для Москви в цьому, що успіхи свободолюбного руху в Прибалтиці можуть підбадьорити інші поярмлені Москвою народи і спонукати їх до зголошування подібних вимог. І тому вже тепер економіка СССР, яка була на першому місці пекучих для Москви проблем, відходить на друге місце. Перше місце турбот Москви займає національна проблематика.

Степан Женецький

У КОМУНІСТИЧНІЙ МОСКВІ ТЕЖ — ІНФЛЯЦІЯ

Американські економісти твердять, що совєтський Союз має багато більший державний недобір — дефіцит, як Америка. Але ставлять питання американські економічні знавці, чи комуністичний бюджетовий недобір такий самий, як американський? На це питання вони відповідають, що московсько-совєтський державний бюджет багато вищий, як американський, тільки, що комуністичні книговоди хитро це прикривають.

Для кремлівських ватажків признатися, що в них, як і в демократичних країнах, теж існує, державний недобір — це щось нове. Але завдяки горбачовській гласності — відкритости, тобто завдяки тому, що тепер можна більше відкрито писати в совєтській пресі про недомагання совєтської системи — світ дещо довідався також про совєтські фінанси. Із совєтської преси стало навіть відомо, що перебудова, про яку вже три з половиною років безперервно, говорить Ґорбачов, причинилася до ще більшого безладдя у совєтському господарстві, як це було досі.

Західні економічні знавці твердять на підставі деяких порівнянь, що державний недобір комуністичної Москви є нарівні з країнами Латинської Америки, а набагато вищий, як у З'єднаних Стейтах Північної Америки — ЗСА. Але навіть в часі гласности то совєтські економісти подають лише деякі відомості, в яких говорять, що фінансова ситуація у Совєтському Союзі — „алярмуюча".

Згідно з оцінкою Плян-Екон, американської дослідної інституції з осідком у Вашінґтоні, бюджетовий недобір комуністичної Москви зростав з пересічним річним збільшенням по 20 більйонів долярів річно в 1980-85 роках, і в 1987 році становив 55 більйонів долярів, а в — біжучому цей недобір вже добігає до 120 більйонів долярів. За обрахуванням вищезгадуваного Плян-Екон, це означає, що бюджетовий недобір Совєтського Союзу збільшився із біля 3 відс. у 1980-85 роках до біля 14 відс. в цьому році. Американський державний дефіцит виносить в цьому році 3 відс. загального економічного приходу.

Чому, — ставлять питання американські економічні знавці, — совєтський державний бюджет зріс так драматично? Це сталося з цілком зрозумілих причин — відповідають вони. Державні видатки Совєтського Союзу зросли до 9 відс. в 1986-87 роках після збільшень на 4 відс. в 1983-85 роках. А в той сам час державні приходи майже не збільшувалися. Ґорбачов вкладав велетенські суми в його економічні пляни, видаючи неймовірно великі капіталовклади в модернізацію індустрії та наказав збільшити заробітні платні робітникам, щоб здобути собі їхню підтримку для своїх плянів перебудови.

Американські економічні знавці подають цікаві приклади різниць, які існують між совєтськими і американськими державними бюджетами.

Витрати

Майже вся совєтська економіка є державною власністю, а з того випливає, що в порівнянні з Америкою, уряд Совєтського Союзу має значно більші видатки, як американські: совєтський уряд оплачує велетенську державну бюрократію, видає великі капітали на державні інвестиції, та платить більйони рублів на харчові додатки для робітників, як рівнож покриває всі недобори державних, значить своїх фабрик, заводів, радгоспів тощо.

Американська держава не має своїх власних, тобто державних підприємств — тому теж американський Уряд не має пов'язаних з ними таких великих витрат.

Американські економічні знавці при тому відзначують, на нашу думку, цілком слушно, що совєтські статистики „доктору́ють", значить фальшують, справжні дати своїх звітів, щоб закрити велетенські думи на мілітарні витрати, заховуючи їх в колонках на інші видатки; як рівнож подають нижчі числа у витратах на військовий виряд.

Приходи

В Америці майже половину державних (федеральних) прибутків у 1987 році творили приходи з податків. У Совєтському Союзі приходи з податків виносили лише одну десяту. Натомість СССР має великі приходи з т. зв. монопольних споживчих товарів. Зокрема велетенські приходи мають кремлівські ватажки з продажі алькогольних напитків. Совєтська статистика подала, що приходи з продажу алькогольних напитків в 1984 році, як Ґорбачов ще не був при владі, становили біля 12 відс. усіх державних прибутків, а тільки 9 відс. минулого року. А це значить, що протиалькогольна кампанія, що її започаткував Ґорбачов, коштувала 3 відс. приходів!

Як СССР „латають" різницю?

На відміну від долярів і валют інших держав совєтських рублів не можна вимінювати на гроші країн Заходу. З тих причин Ґорбачов не може покладатися на наплив твердої закордонної валюти, щоб його книговоди могли узгіднити балянс державних книг. Правда, Ґорбачов міг би піднести ціни на закордонні товари і тим троха збільшити державні приходи, але він боїться це робити, щоб тим не відхилити від себе симпатію робітництва, та не викликати неспокої, як у Польщі. А щоб цьому зарадити, московський цен-

(Закінчення на ст. 8-ій)

Микола Руденко

ЧИ ПОТРІБНА ПОЛЕМІКА? ТАК, ПОТРІБНА!

I.

Це доволі стара формула: істина народжується в зіткненні думок. Отже полеміка корисна майже всім і завжди — без неї духовне життя занепадає. Під духовним життям я розумію всі види інтелектуальної діяльности — науку, літературу, мистецтво, філософію, політику.

Але бувають періоди в житті націй, коли дискусії особливо необхідні. Така необхідність в надрах поневоленої нації назріває тоді, коли виникають умови для нового піднесення визвольної боротьби. Адже ж тут з'являється нелеґка дилема: або зайва суперечка, або зайва кров.

Самі ці умови сьогодні виникли в нашій багатостраждальній Україні. Чому вони виникли саме зараз ми тут спинятися не будемо: про це доволі широко сказано в перших абзацах „Заява ЗП УГСпілки з приводу національно-демократичного руху в Україні" — документу, який сьогодні опинився в центрі полеміки.

Полеміку започаткувала газета „Національна Трибуна". Крок загалом добрий і вельми корисний, за нього слід лише подякувати. Але водночас доводиться пошкодувати, що поряд з поважною статтею Ярослава Гайваса („З якою метою?", 16-го жовтня 1988 року) газета чомусь надрукувала сумнівної вартости „Лист наївного читача".

Автор цієї претензіозної статтейки зажадав лишитися анонімним — він підписався, не без кокетства, „Наївний утопіст". Вступати в полеміку з анонімом не вельми почесно, але ж газета не зробила застереження, що його допис не відображає її позиції — отже, по суті, доводиться відповідати не так анонімові, як газеті.

Анонім не шкодує сил, щоб затаврувати Оргкомітет ЗП УГСпілки (Л. Плющ, М. Руденко, Н. Світлична), який, на його думку, насправді не є представництвом, бо нібито не відображає головні настанови Української Гельсінкської Спілки — ба навіть всіляко їх спотворює. В рядках і між рядками аноніма можна прочитати прозорий натяк, що сьогодні є кому представляти на Заході цю заслужену патріотичну організацію без згаданих осіб. А згаданим особам анонім радить таке: „Хай займуться якоюсь діяльністю для заспокоєння душі: винаходом ліку проти лисини, працею для оздоровлення від наркоманії й ще на цьому можуть заробити".

Мабуть анонімові і його однодумцям невідомо, що мандат на право представляти УГ Спілку видає сама УГСпілка, а не хтось інший.

Якими ж арґументами користується анонім, щоб „порятувати" УГСпілку від її Закордонного Представництва? Ось він виразним шрифтом цитує згадану Заяву представництва: „Майбутня українська держава має стати матір'ю не лише українського народу, а також національних меншостей, які живуть на українській землі".

Процитоване так шокує „наївного" аноніма, що він гнівно вигукує: „Як слід розуміти таке місце?" Виникає враження, що він через свою необізнаність щиро переконаний: це ж бо не що інше, як грубе відхилення Л. Плюща, М. Руденка й Н. Світличної від національно-політичної настанови Української Гельсінкської Спілки. Він запально „розвиває" свої звинуваченння — уже звичайним шрифтом: „Треба розуміти, що для оргкомітету доля національних меншостей... куди важливіша від долі самого українського народу".

Ого, тут уже недалеко й до звинувачення у зраді. Але чому треба саме так розуміти наведені рядки, анонім не пояснює. Тим часом кожній письменній людині видно неозброєним оком: із процитованих рядків аж ніяк не випливає той висновок, який він намагається нав'язати читачеві. Випливає зовсім інше: УГСпілка (а не лише її представництво) в особі представника будь-якої національної меншости вбачає повноправного громадянина майбутньої України — нарівні з самими українцями. Не вище й не нижче. Щоб передсвідчитися в єдності переконань Закордонного Представництва і Виконавчого Комітету УГСпілки, слід уважно прочитати „Звернення до національних меншостей, що живуть в Україні" („Свобода" з 15-го жовтня 1988 року). В цьому документі УГСпілка пропонує співробітництво всім національним меншостям у боротьбі за вільну, незалежну українську державу. Звернення завершується такими словами: „Ми закликаємо вас — Україна в біді. Адже ж вона не тільки наша, а й ваша батьківщина".

Ото ж я питаю: хіба це не те ж саме, що й спільна мати?

До речі, нічого нового тут немає — звичайний демократичний принцип будь якої демократичної держави. Хіба не таким правом користується сам анонім в Америці? І що б сталося з українською діяспорою, якби німці, англійці, французи прийняли для себе ці закони, які він хоче нав'язати майбутній Україні? Сказати, що німці, або французи не націоналісти — значить сказати неправду. Але ж вони цивілізовані націоналісти — і в цьому їхня відмінність від автора анонімки. Слід усвідомити: для сучасної України це не просто теоретичне, а практичне питання. Від того, як воно буде вирішене, залежить доля українського народу.

Продовження буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. П-вич

Виставка скульптур Г. Крука в Торонто

Після дещо довшого перебою оце знову доведеться побачити одну із мистецьких виставок нашого відомого скульптора Григорія Крука.

Цю ретроспективну виставку, яка охоплює мистецьку творчість із його минулого і сучасного періодів, влаштовує окремо створений для цього комітет, що має на меті вшанувати і зберегти його спадщину. За почином цього комітету і посередньою допомогою і співучастю Канадсько-Українська мистецька Фундація влаштовує мистецьку виставку скульптур Г. Крука, яка відбудеться від 18-го листопада до 4-го грудня 1988 року в галерії Фундації при вул. Блюр-Захід ч: 2118-А в Торонто, Канада.

Про вияв творчости цього загальновідомого скульптора, появилися досі три окремі монографії, але оце тепер, вищезгаданий комітет видає ще четверту монографію Г. Крука і на цей раз вона неначебто охоплює повну ретроспективну творчість мистця і всього його мистецького дорібку. Ця монографія має на меті віддзеркалити профіль високої якости цього скульптора і в ній будуть поміщені 200 літографій зі скульптур, рисунків і малярських полотен, а у 40 сторінках у трьох мовах — українською, німецькою та англійською, буде подане резюме і біографія мистця.

Для пригадки варто навести хоч би дуже коротко життєвий шлях мистця. Григорій Крук народився 30-го жовтня 1911 року в селі Бартишеві тепер, Івано-Франківська область. Ще малим хлопцем він почав цікавитися різьбою і на це звернув увагу його тодішній вчитель проф. Василь Лукасевич. Відкривши мистецьку талановитість молодого ще тоді учня, постарався його згодом примістити у деревообробній школі у Станиславі. Після закінчення навчання, Крук переїхав до Львівської школи демократичного мистецтва у відділі різьби. Закінчивши цю школу з відзначенням, Крук навчався у Мистецькій Академії у Кракові, а в 1937 році розпочав студіювати в Академії Мистецтва в Берліні. Після закінчення цієї школи він перенісся до Мюнхену в Західній Німеччині, де й поселився вже напостійно і, з того часу, створивши велике мистецьке ательє, а в додатку і відливарню бронзових різьб — він живе там і безперебійно не припинює своєї творчости.

Мабуть, чи не найкращу характеристику творчости мистця подав був Святослав Гординський, ще у 1947 році в монографії — „Крук, Павлось і Мухин". „Перше враження, що його викликає різьба Григорія Крука, це статуарність статичність і сила. Форми його різьби великі, упрощені, доведені до основної брилуватої маси. Проте, статечність різьби, аж ніяк не заперечує руху, якого він досягає не безпосередньо, відчуваючи рух, як такий, а власне динамікою основних ліній і ритмом цілості..." Сливе у цій незвично влучній оцінці творчости мистця. Святослав Гординський схопив і переповів найбільш характеристичнині риси творчости Крука. А Академії дали Крукові солідну підставу для його мистецтва, поглибили і дали змогу розвинути риси — притаманні його вдачі.

У скульптора своєрідна важкість, суцільність і повність форми, характеристичні тим людям, які зв'язані безпосередньо з природою і землею, з працею на ній... Його типи — це люди зачерствілі у віковій праці і горюванні, а усміх, що появляється на устах його постатей, є наче блаженною радістю факту самого існування...

У 1950 роках Крук ствердив себе як зовсім оригінальний різьбар із власним пластичним висловом і стилем. За перших десять років (1952-62) він влаштував вісім самостійних виставок, а згодом у черговому десятиріччі (1963-73) влаштував виставки в Европі — Мюнхен, Париж, Лондон, Рим, Мерон, Дубровнік, Женева і Бохум. Згодом Крук завітав зі своїми мистецькими виставками до Америки і Канади.

Переглядаючи рецезійно-мистецькі звітування міжнародних знавців, всі вони стверджують, що його творчість перейнята простотою і щирістю мистецтва, яке базоване на серіозному знанні. Воно свідчить теж про дуже глибоке почуття автора.

Та ледве чи можна б сказати, який саме жанр виявляється найкраще в його мистецтві, в кожному бо з його творів, він досягає однакової довершености і однаково зберігає свій стиль...

ПОЛЬСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ тижневик „Нєдзєля", який виходить у Ченстохові, в числі за вересень ц.р. подає, що в Москві відбудеться семінар, присвячений християнському рухові в СССР. Незабаром буде покликана спільна польсько-українська комісія для консерваторських праць і впорядкування Личаківського кладовища у Львові.

В 1928-30 РОКАХ СТАЛІН ввів примусову колективізацію сільських господарств, яка довела до смерти багатьох мільйонів селян і до руїни хліборобства. Тепер Міхаїл Ґорбачов віддає землю селянам, які можуть брати в аренду господарства величиною до 50 гектарів та користуватися ними на необмежений час.

СЕНАТОР З НЮ ДЖЕРЗІ Френк Лотенберґ веде перед у виборчій кампанії на 12 відсотків проти республіканського противника Піта Докінса, — заявив представник Інституту ім. Іґлтона при Ратґерському університеті.

о. Йосиф Петерс

ПРО ПРАВОСЛАВНЕ ЧЕРНЕЦТВО

I.

Православне чернецтво оригінально відновили для Української Католицької Церкви Митрополит Андрей і його брат Климентій.

Кожна нація і кожна Церква має своїх політичних і церковних провідників, яких допускає Бог. Український нарід у Східній і Західній Україні розуміє себе, як цілість. У Києві, тодішній і сьогоднішній столиці Руси-України, звершилося у 988 році хрищення народу у хвилях Дніпра великим князем Володимиром, що було початком сповненої ласк християнізації, яка нас донині зобов'язує.

У цьому погляді на Схід вбачали обидва брати Андрій і Климентій Шептицькі своє суттєве завдання. Щоб його роз'яснити, треба безумовно відчути таємницю провідницького хисту у житті Митрополита. Ми слов'янсько-католицькі українці стали під впливом латинізації від часу Берестейської Унії (1596) зорієнтовані занадто прозахідньо, тоді, коли хрищення Руси скеровує нас примусово й однозначно до візантійського культурного світу. Наше католицтво обнімає правовірність наших православних братів, перевершує її — і повинно було в дусі Митрополита зберегти дійсну єдність Руси-України в 988 році, проти впливів латинського Заходу. Ми, східні католики, є супроти Заходу, тими, що його „обдаровують", що виводиться із нашої східньоцерковної традиції, яка є „правовірною".

Як отже дійшло до створення чернечого згромадження за типіконом св. Теодора Студита?

Святий Теодор був настоятелем монастиря Студіону біля Константинополя із його тоді однією тисячею ченців. Василіянський чин існував ще до Унії. Йому признається спеціяльно в Західній Україні широковідому активність, яка виявилася благословенною в церковному, культурному і національному житті українців, об'єднаних з Апостольською Столицею. Чин був зорієнтований на Захід. Це тривало аж до його відновлення польськими єзуїтами у 90-их роках минулого сторіччя. Одного разу сказав до мене настоятель провінції: „Ми, Василіяни, є єзуїтами Східньої Церкви".

У статуті чину було заборонено приймати братів, які не вивчили жодного ремесла. Це стало причиною для молитовного об'єднання молодих українських католиків, які заснувались в Олеську, львівської архиєпархії, а оформив їх духово Митрополит Андрей, він дав їй приклад покори, коли разом з братами мив кухонне начиння, як розказували очевидці. Цьому об'єднанню він надав у Скнилові біля Львова типікон, назвавши його монастирем св. Антонія, як у київській Печерській Лаврі. Сталося це 1906 року.

Що ж таке типікон східньоцерковного чернецтва у порівнянні із „реґуля санкта" („святі правила") латинських орденів?

Типікон зберігає обичаї східньоцерковних монастирів. Для зовнішньої організації є він наче кістяком. З усіх типіконів вибиваються — типікон св. Сави з Єрусалиму і св. Теодора зі Студіону. Цей останній прийняла також київська Печерська Лавра. Цей типікон прийняв Митрополит Андрій і його брат Климентій із традиції східньоцерковного чернецтва, однак без цього канонічного значення, яке мають латинські „реґуля санкта". Ці реґули є напрямними у духовному житті, як наприклад, реґули св. Бенедикта. Вони ставлять засновника чину в центр уваги, як приклад-ного святця у наслідуванні Христа, тоді, коли східньоцерковне чернецтво орієнтується виключно на св. Євангеліє, що означає для ченця Східньої Церкви невичерпне багатство в орієнтації на науку Христа.

Заповіт спасіння є для християнина після прийняття св. Тайни Миропомазання і св. Евхаристії неначе праласкою, що до неї долучується для чоловіка і жінки св. Тайна Супружжя. Східній чернець сповняє своє покликання за словами Христа: „Хто бажає мене наслідувати, нехай візьме свій хрест і йде за мною". У самих тільки чотирьох євангелистів можна легко знайти 65 глибокодумних текстів, які дають ченцеві внутрішній елан для його життя ради царства небесного.

У західній Церкві св. Бенедикт має славу „патріярха латинського чернецтва". Східня Церква не може цього почесного титулу признати св. Василію Великому, хоч він установив 55 т. зв. малих і 313 великих правил духовного життя. Його типікон — відомий посьогодні в усіх східніх монастирях, однак більше як духова пожива, ніж зобов'язуючі правила. Величність Василія Великого походить з його інтактної сім'ї. Його батько був єпископом. Його враз з дітьми: Василем, Григорієм і дочкою Меланією, яка була ігуменею монастиря в Іріс, зараховано до лику святих. До лику святих зараховано теж Григорія із Націянц, приятеля Василія, батько якого був також єпископом. Ще до XII сторіччя єпископи були жонаті, пізніше єпископів вибирано із монашого чину. Треба згадати, що Митрополит Андрій підтримував традицію жонатого священства.

Однак, як відкриємо таємницю надхнення, яке збудило в обох братів Шептицьких зацікавлення не лиш чернецтвом, але й церковно-державними справами? Як знайшли ці ґрафські сини дорогу в XVII сторіччі до католицизму, а опісля поворот із польської шляхти до боярства їхніх предків? Молодий Андрій знайшов у Льва Папі XIII свого протектора, брат Климентій був жаданим адвокатом, заки він пішов слідами свого брата і згодом став ігуменом чернечого згромадження.

Продовження буде.

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 28 ЛИСТОПАД 1988 РІК

ВІДГУКИ З УКРАЇНИ

Від перших днів своєї діяльности Український Музей висилав каталоги своїх виставок до музеїв і бібліотек різних країн світу. Було чимало позитивних відгуків.

Минулого літа УМ вислав по одному каталогу виставки „Дерев'яні храми України — шедеври архітектури" (куратор виставки і автор каталога — архітект Тит Геврик) до численних культурних установ України — музеїв, бібліотек, редакцій журналів. Багато ініціятиви і праці в цю справу вклала п. Іванна Рожанковська, заступник голови управи УМ.

Незабаром почали надходити відгуки: листи подяки, пропозиції співпраці і прохання надіслати їм усі інші видання УМ, список яких був доданий до висланого каталога, — тобто вісім каталогів попередніх виставок, серед них „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" (автор-архітект Тит Геврик), „Історія української іміграції в Америці (вступна стаття д-ра Мирона Куропася), „Світ Василя Курилика" (вступна стаття проф. Юрія Шевельова). Прохання надійшли від таких установ: Полтавський краєзнавчий музей, Інститут мистецтвознавства, фолкльору та етнографії при Академії Наук Української РСР і його відділення у Львові, Державний музей українського народного декоративного мистецтва у Києві, Тернопільський краєзнавчий музей, Івано-Франківський краєзнавчий музей, Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини, Краєзнавчий музей у Чернівцях, Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка, Наукова бібліотека при Харківському Державному Університеті. Кілька музеїв надіслали цінні публікації з ділянок мистецтва та етнографії, вони потрібні нашому Музеєві, а в Ню Йорку їх дістати тяжко.

Також надійшли листи від редакторів та працівників редакцій журналів „Вітчизна", „Жовтень", „Прапор" і „Соціялістична культура". Пишуть, що в своїх журналах умістять інформацію про діяльність Українського Музею в Ню Йорку, прохають надіслати матеріяли про його працю.

УМ також дістав листи від окремих осіб. Письменник Данило Кулиняк написав: „З великим інтересом ознайомився з надісланою Вами книгою „Дерев'яні храми України — шедеври архітектури". Прекрасне і потрібне видання, з якого я довідався багато цікавого". Він обіцяє написати рецензію-огляд для журналу „Соціялістична культура", прохає надіслати всі каталоги.

Кінорежисер пише: „1-го червня 1988 року, коли наша знімальна група шукала історичні ландшафти для нової кінокартини „Пісня України", на столі директора Кам'янець-Подільського музею я побачив каталог українських церков і зомлів — саме такого бракувало для роботи. Далі він інформує, що „на студії документальних фільмів щойно ми утворили об'єднання „Криниця", в якому гурт митців працює над програмою кінокартин про сучасне й минуле української культури, про духовні кондиції українського народу. Серед декількох напрямків нашої роботи є так званий „міст через океан", яким хочемо налагодити кінозв'язок з українською еміграцією Північної Америки. Тепер Вам зрозуміло, чому я зрадів, коли побачив назви книжок Українського Музею в Ню Йорку. Кожен з восьми каталогів — це частина нашої кіно-„Криниці".

Художньо-мистецький редактор „Жовтня" між іншим пише: ...я хочу висловити Вам свою вдячність не лише за цю книгу, але й за всю Вашу діяльність, скеровану на якомога повнокровніше функціонування української культури в англомовному світі зокрема...

Автор листа просить вислати йому всі інші видання УМ та інші інформації для підготовки публікації про „українську діяспору — зокрема про діяльність українців на теренах інших культур".

За 12 років свого існування УМ опублікував кілька каталогів своїх виставок, які мають тривалу документальну вартість. Сьогодні працівники і приятелі Музею радіють, що ці видання знайшли належну оцінку і в західньому світі і на Україні. Українські журнали інформують про УМ, плянують і далі інформувати. Автори статтей пишуть, що УМ є одним з великих здобутків української діяспори.

Б.Ц.

КАРТИНИ ЛЕОНІДА ПЕРФЕЦЬКОГО — ДАР МУЗЕЄВІ

Леонід Перфецький „Здобуття Києва, 1919 рік". Чорношличники скидають російський прапор з Думи.

Леонід Перфецький — рисунок з цикла „Апокаліпсис".

Відділ образотворчого мистецтва УМ збагатився картинами українського художника Леоніда Перфецького.

Леодід Перфецький — маляр-баталіст. Був учасником бойових дій Армії Української Народньої Республіки. Завдяки гострій зоровій пам'яті, пізніше зобразив на своїх картинах ряд бойових епізодів. Студіював малярство в Краківській Академії Мистецтв і в Парижі. Пізніше жив у Львові. Як воєнний маляр, був у рядах дивізії „Галичина" і створив низку мистецьких творів з життя дивізії.

Після війни мистець виїхав до Канади. Малював фрески у церквах і працював над циклом „Апокаліпсис".

УМ з вдячністю одержав від Юрія і Христини Перфецьких 24 образи з циклу „Апокаліпсис", від Богдана і Наталії Перфецьких одержав 15 картин з циклу „Визвольні змагання" (з них 8 від Миколи Станка), дві картини із зображеннями бою під Крутами і фрагмент прапору війська козацького.

Картини Леоніда Перфецького цінні як історичний матеріял. Музей плянує влаштувати їх виставку.

Оксана Мешко відвідала Музей

Член-засновник Української Гельсінкської Групи, Оксана Мешко відвідала Музей. Зліва: Стефанія Гнатенко, Ліда Баландюк, Оксана Мешко, Марія Шуст, у другому ряді Дарія Байко і п. Баландюк.

З КНИГИ ЗАПИСІВ ВІДВІДУВАЧІВ МУЗЕЮ

22 липня 1988.

„Прийміть щиру сердечну подяку за любов та шану до рідної землі її талановитого народу та невмирущої його краси. Ваш музей це частина світлої душі моєї батьківщини. Дякую Вам".

Туристка із Києва, лікарка **Титаренко**.

4 вересня 1988 р.

„Я вражена чудовими по-мистецькому зробленими витсвками Музею. Я бачу як ними захоплюються відвідувачі Музею американці. Я думаю, що Музей мусять підтримувати українці з усієї діяспори".

Оксана Колісниченко
Міннеаполіс

Ніна Тихоненко створила в Музеї Тривалий Фонд

До Музею надійшла пожертва від Ніни Тихоненко в сумі 5,000 дол. для створення тривалого фонду її імени. Тривалі недоторкані фонди, з яких лише відсотки йдуть на поточну діяльність Музею, є дуже важливими для забезпечення його на майбутнє. Американські Музеї часом мають мільйонові недоторкані фонди (Endowment Funds). Сьогодні УМ має 24 такі фонди, загальна сума їх 340,443 дол. Річний дохід з них становить приблизно 30,000 дол.

Ніна Тихоненко

Надсилаючи пожертву для створення тривалого фонду, п. Ніна Тихоненко в листі до управи УМ пише: „Розуміючи важливість існування репрезентативного Українського Музею в Нью-Йорку, із своїх скромних достатків від щирого серця жертвую 5,000 долярів. Я дуже високо ціню загальну мету праці управи Музею, а саме — знайомити людей з осягами української культури та пам'ятниками нашої історичної спадщини. Завдяки відданій, досвідченій праці керівників, УМ успішно зростає і розвивається, а це викликає у людей віру та бажання всебічно допомагати Музеєві і забезпечити його існування на майбутнє".

Ніна Тихоненко походить з Києва, нині живе в м. Рочестері, Н.Й. В українській громаді відома своєю жертвенністю, веде виховну працю серед молоді: вчить дітей української мови, літератури та музики. Отже, вона добре розуміє значення УМ, як культурної інституції, і щиро його підтримує. В минулому році вона надіслала 1,000 дол. і стала меценатом Музею.

На сторінках „Вістей Українського Музею" ми вже писали, що українська громада в Рочестері веде перед у підтримці УМ, там є 41 член Музею, Відділи СУА організовують імпрези на користь Музею. В Рочестері є два подружжя — фундатори Музею (пожертви в сумі 5,000 дол. і більше), сім меценатів (пожертви від 1,000 до 4,999 дол.) і три добродії (пожертви від 500 до 999 дол.) Управа Музею високо цінить допомогу Рочестерської громади, звичайно дуже вдячна п. Ніні Тихоненко за створення тривалого фонду — її вклад до забезпечення Музею на майбутнє.

ЗАПРОШУЄМО НА ПЕРЕДРІЗДВЯНУ ЗУСТРІЧ

Запрошуємо членів і приятелів Музею в Ню Йорку і околиць на передріздвяну зустріч яка відбудеться в суботу 10 грудня о год. 6-ій ввечорі у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку (140 Друга Авеню). Буде мистецька програма, перекуска і розгриш льотереї. Подробиці пізніше подамо в пресі.

ВИСТАВКА ПРИСВЯЧЕНА 1000-ЛІТТЮ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСИ

Богородиця-Одигірія с. Ріпнів, Львівської області. Майстер Федір Сенькович. 1599 р.

У Музеї йде інтенсивна підготовка до виставки репродукцій ікон і іконостасів українських церков кінця 16-го — середини 17-го століть, рукописів, стародруків та інш., яка має відкритися в грудні 1988 р. на 4-му поверсі Музею і буде присвячена 1000-літтю хрещення України-Руси.

Куратор виставки Стефанія Гнатенко привезла з України слайди ікон, деякі з них великого формату. Оригінали стародруків і рукописів було позичено з слов'янського відділу Нюйоркської публічної бібліотеки на 42-ій вулиці, з українського Діоцезального Музею-Бібліотеки у Стемфорді і з приватних збірок. Проєкт мистецького оформлення виставки — Зенон Фещак і Марія Шуст.

На жаль, невеликий розмір залі не дає можливості показати більше експонатів.

Іоан Златоуст (дереворит). У книжці „Божественна літургія. Служебник". Києво-Печерська лавра, 1620. (позичено з Н.Й. Публічної Бібліотеки, слов'янський відділ, 5-та Авеню і 42 стр.)

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО АРХІВА МУЗЕЮ

Фотографії і листи Надії Суровцевої

Архів дістав ксерокс-копії 15 листів Надії Суровцевої, написаних до Лідії Трембль (Ню Йорк) в 1978-84 роках, також шість її фотографій.

Надія Суровцева.

Надія Суровцева, учена історик і літератор, народилася 1896 року і все життя була пов'язана з українським громадським рухом — від студентських років у дореволюційному Петербурзі до спілкування з українськими правозахисниками у 1960-80 роках. Її з любов'ю і великим пістетом згадують Надія Світлична і Стефанія Гнатенко. Н. Суровцева була активна в Києві в роки української державности і в еміграції у Відні. 1925 року повернулася на Україну, працювала в Харкові. В 1927 році була заарештована; п'ять років перебувала в Ярославському політізоляторі, потім на засланні і в таборах на Колимі. В 1954 році була реабілітована, повернулася до Умані, де був будинок її матері. Багато писала, дещо друкувала, дещо забрали під час обшуків. Допомагала Краєзнавчому музеєві в Умані. Своїм спілкуванням з молодими правозахисниками зв'язувала покоління. Померла 13 квітня 1985 року в Умані на 90-му році життя.

Дмитро Калюжний, який допомагав Н. Суровцевій в її останні роки, написав, що головні риси її характера — це внутрішня духовна краса, інтелігентність, життєрадісність і невичерпна любов до свого народу, своєї Батьківщини. Ці риси відбилися в листах Н. Суровцевої, написаних в останні роки її життя. Уривки з них незабаром надрукує журнал „Наше Життя".

Надія Суровцева і Дмитро Калюжний в помешканні Суровцевої, Умань, листопад 1984 р.

МУЗЕЄВІ ПОТРІБНО БІЛЬШЕ СПІВРОБІТНИКІВ-ДОБРОВІЛЬЦІВ!

Фотографії — дар акторів Олімпії Добровольської і Йосипа Гірняка

„Тартюф" Мольєра у постановці Молодого Театру в Києві. Жовтень 1916 р. Оформлення А. Петрицького. Зліва: О. Добровольська — Маріянна, С. Мануйлова — Дорина, В. Васильєв — Валер

Літо 1927 року. Одеса. Актори театру „Березіль" вчилися акторської майстерности, також фехтування. На горі — Лесь Курбас.

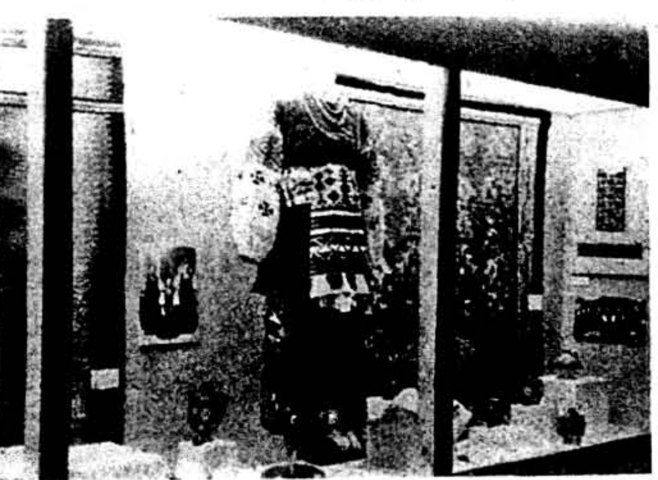
До фотоархіва надійшло п'ять альбомів із фотографіями акторів-корифеїв Олімпії Добровольської і Йосипа Гірняка. Завідувач архіву Христина Певна переносить фотографії з старих альбомів до нових. На знімках — шлях двох провідних артистів від дореволюційного часу до їхніх виступів у Ню Йорку в 1950-60-их роках, увічнені вистави „Молодого Театру", театру „Березіль", Театра-Студії".

Йосип Гірняк (праворуч) і Мар'ян Крушельницький на Шевченковій могилі, 1926 р.

Також до архіва надійшли записи на магнітофонних стрічках мистецького читання обох акторів.

УМ організував виставку у Мілвокському Музеї

Виставка українського народного мистецтва у Мілвокському Публічному Музеї, Мілвокі, Вісконсін. Улаштував УМ.

Ціле літо від 21 травня до 18 вересня — у Мілвокському Публічному Музеї — Мілвокі, Віск., тривала виставка українського народнього мистецтва, для якої УМ позичив експонати; куратором виставки була Любов Волинець, Марія Шуст кілька днів допомагала по-мистецькому оформити її.

Виставку було влаштовано з ініціятиви української громади у Мілвокі для відзначення 1000-ліття хрещення України-Руси, справу підтримав ряд українських організацій. У великій залі Мілвокського Музею красувалися українські народні убрання, вишивки, рушники, кераміка, дереворізьба і близько 200 писанок.

У день урочистого відкриття виставки д-р Мирон Куропась прочитав лекцію про вплив християнства на розвиток протягом сторіч українського народнього мистецтва. Виступав хор „Байда" з Чікаго, бандуристи і танцювальний ансамбль з Мілвокі. Щомісяця був показ фільмів Славка Новицького. Місцева радіостанція переслала три передачі про виставку.

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003.
Tel. (212) 228-0110

Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
Редагували члени Комісії Преси і Видавництва УМ
Любов Дражевська, Марія Савчак

СВЯТКУВАННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ В НІЯҐАРА ФОЛЛС

Місто Ніягара Фоллс, а радше чудовий водоспад, є найбільше знані в цілому світі. Ще малими дітьми чули ми про це „чудо світу", навіть не уявляючи собі, де воно знаходиться і де ця Канада. Перші подорожні певно відкриваючи Канаду, бачили цей імпозантний водоспад, але першим звернув на нього увагу і описав священик Люї Геннепин в 1678 році. Його можемо уважали першим відвідувачем, який започаткував ту велику кількість туристів, бо аж 13 мільйонів відвідують Ніягару кожного року.

Українці прибували до Ніягара Фоллс уже в 1900-их роках. Серед них першим був Дмитро Скорий, що приїхав у 1910 році. За ним слідували в 1920-их роках брати Микола та Іван Леськів й інші. Після 1946 року прибуло сюди багато молодих людей, що були зайняті в першу чергу при будові каналу. На сьогоднішній день знаходимо українців у всіх прошарках життя. Згуртовані вони в українській католицькій, українській православній і баптистсько-євангельській громадах.

Для українців-католиків перші Богослужби відправляв о. Ісидор Борецький, теперішній єпископ Торонто і Східньої Канади, ще в 1940-их роках, а опісля о. Василь Філевич, теперішній єпископ Саскатуну. Парафію, одначе, засновано аж в 1950 році. Хоч маленька це громада, бо в найліпші роки начисляла лише до 75 родин, але працьовита і згуртована, і її праця і ощадність увінчалися успіхом. За благословенням Владики Ісидора, за почином енергійного тодішнього пароха о. Григорія Онуфріва приступлено до будови дерев'яної, гуцульського стилю, церкви. Пляни виготовив архітект Ігор Стецура. Вибраний будівляний комітет в складі Степана Картофеля (голова) і членів Григорія Площанського, Ярослава Дмитерка, Івана Галки і Володимира Пристанського приступив до будови 13-го вересня 1985 року. В неділю, 17-го листопада Владика посвятив фундаменти, а 21-го червня 1986 року Патріярх Мирослав Іван Любачівський посвятив стіни церкви. Будовою бань, їхнім установлюванням даху керував інж. Тарас Гарас з Ст. Кетеринс. У цьому році закінчено церкву всередині, вставлено підлогу, лавки і килими. Іконостас виготовив і малює до нього ікони мистець Віталій Литвин.

Всі парафіяни помагали при будові чим могли, одні працею, други порадою, треті молитвою, а ще інші грошевими пожертвами. Найбільші грошові суми зложили Іван і Емілія Картофелі та Оксана Брух. Також признання належить жінкам ЛУКЖ, які під головством Рози Бобик заплатили підлогу, килим, лавки та іконостас.

Сама церква дерев'яна, збудована в гуцульському стилі, якій нема рівної на американському континенті. Як сказав опісля архітект І. Стецура, проєкт цей здобув першу нагороду. Збудуванням такої унікальної церкви наша громада вшанувала ювілей Тисячоліття Християнства в Україні.

Шоб гідно відсвяткувати такий великий день, вибрано Комітет святкувань: голова Роза Бобик, члени Клавдія Копина, Оля Картофель, Володимир Мороз, Степан Картофель і Д. Казанівський, почесний голова о. крил. Роман Гробельський і добр. Юліянна Гробельська як мистецький дорадник. Самі святкування почалися у п'ятницю 2-го вересня ц.р. виставкою українського мистецтва, яку підготовила Ю. Гробельська. Вона виставила чудову колекцію власноручно виконаних писанок. Крім того, завдяки Катерині Панчишин, Стефанії Казанівській, Єлисаветі Площанській, Юлії Дмитерко і Розі Бобик показано прекрасну вишивку хрестиками, низинкою, гладдю, примінену в сорочках, рушниках, подушках. На інших столах розставлено чудові різьблені та інкрустовані касетки, альбоми, пудернички, кераміку та інші мистецькі вироби. В долішній залі можна було покуштувати українські вареники, голубці, хрусти, пампушки та інші справи української кухні.

В суботу, 3-го вересня, о год. 6-ій вечора відбулося урочисте відкриття церкви (чи радше віддання її до ужитку) при участи міністра енергетики при Онтарійському провінційному урядові Вінца Керріо, посла до Федерального уряду Роба Нікольсона з дружиною, посадника міста Ніягара Билла Смитона і о. пароха Р. Гробельського. Самого акту перерізання стрічки доконали о. парох і посадник міста. Під час тієї церемонії, а також на другий день у церкві брали участь, одягнені в стилеві одяги Володимира і Ольги, Петруся і Андрій Савчуки.

В неділю рано о год. 10-ій від резиденції вирушила процесія. Попереду ішли „Володимир і Ольга", дівчата з хоругвами, дяки, священики, лицарі Божого Гробу і Владика. Зі співом дійшли до дверей церкви, де Владику привітали хлібом і сіллю голова парафіяльної ради Володимир Мороз і голова Комітету святкувань Роза Бобик і передали ключ до церкви. При співі „Будь ім'я Господнє" увійшли всі до церкви і Владика довершив чин посвячення нового храму. Опісля Владика відслужив Божественну Літургію при співслуженню о. митр. Сергія Келегера, о. д-р Миколи Комаря, о. декана Романа Ганкевича, о. Тадея Рудніка і о. Василя Кондурського. Дияконував о. диякон Роман Палко. До Служби Божої співав хор „Бурлаки" з Торонто під диригентурою Олега Хміля. Отець парох сповідав вірних. Богослуження вшанували своєю присутністю лицарі Божого Гробу. Дуже багато людей приступило до Св. Причастя. Всі вірні не могли поміститися в церкві і заповнили церковне подвір'я. Церкву прикрасили гуцули з Баффало і Гемильтону, які прийшли у своїй ноші. Владика виголосив дуже змістовну проповідь.

О год. 1-ій розпочався святковий обід. На жаль, дві залі не могли помістити всіх людей і багато з них мусіли відійти через брак місця. До обіду прислуговували наші молоденькі недавні еміґранти-утікачі з Польщі, які повністю включилися в наше громадське життя. Дуже смачний обід приготовили членкині ЛУКЖ. Під кінець обіду в концертовій частині учень „Рідної Школи" в Торонто 12-літній Андрій Лопатський відспівав прегарним голосом Гимн Тисячоліття, який присутні вислухали стоячи. Акомпаньювала Іра Дрогобитська, учителька „Рідної Школи" в Торонто, яка провадить там дитячий хор. Члени танцювального ансамблю „Дунай" з Ст. Кетеринс відтанцювали „Гуцулку" і „Лісоруб" (хореограф Орест Самець). Йому належить велика подяка, що він зумів у такий недогідний час як „Лейбор вікенд" зібрати молодих студентів. Оплескам не було кінця. Потім виступив популярний хор „Бурлаки" з Торонто, який виконав чотири пісні: „Вставай, народе," — соліст А. Сорока, „Слава Володимиру" — солісти Д. Пришляк, Б. Голинський, В. Федик і М. Бойко, „Люблю Тебе, Україно" — солісти. Д. Пришляк і А. Сорока і „Розпрощався стрілець" — солісти В. Федик і Д. Пришляк. Хором диригував Олег Хміль, при фортепіяні Галя Михальчук. Захоплена публіка довго не відпускала співаків зі сцени.

В офіційній частині парох о. крил. Роман Гробельський подякував Владиці і священикам за допомогу гідно відсвяткувати цей великий ювілей. Підкреслив він великі заслуги Владики для розвитку культурного і релігійного життя українських громад Східньої епархії. Подякував також за велику увагу Владики до парафії в Ніягара Фоллс, а особливо до будови нової унікальної церкви. Пригадав також о. парох два ювілеї Владики — 50-ліття священства і 40-ліття перебування на єпископському престолі і виніс Многоліття.

Відповідаючи отцеві пароховi, Владика підкреслив заслуги о. пароха, а також пані добродійки Юліянни для парафії в Кенорі, де вони дотепер були, і побажав їм таких же успіхів і в Ніягарі. Зауваживши на залі найстаршого парафіянина і піонера, колишнього гарматчика УГА Петра Самця, пригадав, як вони разом їздили ще в 1940-их роках по наших поселеннях в Онтаріо, як разом з о. д-ром Василем Кушніром, головою КУК, організували українські громади. Образно представив той довгий і трудний шлях, який пройшла наша ніягарська громада аж до сьогоднішнього дня, коли посвячує такий красний храм і так величаво святкує Тисячоліття Християнства України.

Після промови Владики поділив з нами нашу радість архітект Ігор Стецура. Згадав він про початки, як важко було виконати завдання проєкту нашої церкви. Скільки ночей не спав, щоб все вийшло стилево. Сльози радости показалися в його очах, коли поділився з нами вісткою, що проєкт одержав першу нагороду.

Від парафії привіт зложила заслужена парафіянка, довголітня голова ЛУКЖ Анна Федчун, теплими і щирими словами привітала всіх і наші святкування Єлисавета Площанська і по-англійськи Оля Картофель. Від ЛУКЖ привіт зложила голова епархіяльної ЛУКЖ Олена Ґедз.

Мали ми також велику честь вітати в нас д-р Олену Терелю. Основним її побажанням було, щоб наша нова церква була завжди так заповнена людьми, як сьогодні. На загальну просьбу відспівала також прегарну пісню.

На закінчення програми господар обіду Добромир Казанівський відчитав прізвища тих, від кого наспіли привіти і голова парафіяльної ради Володимир Мороз щиро подякував всім, хто причинився до звеличання нашого свята, парафіянам та гостям.

Многоліттям і молитвою „Боже Великий" закінчено Святкування.

Парафіянин

Українська католицька церква Різдва Пречистої Діви Марії в Ніягара Фоллс, Онтаріо (Канада).

Фільм про Українську Католицьку Церкву в Польщі

Документальний фільм „In Spite of" („Наперекір"), накручений підпільно, показує знищені греко-католицькі церкви на Лемківщині. В часи сталінського терору проти Греко-Католицької Церкви в Галичині за наказом диктатора польський комуністичний уряд не тільки вислав на тортури і смерть до Совєтського Союзу єпископа Коциловського і помічника єпископа Лакоту, але зліквідував Греко-Католицьку Церкву на Лемківщині, виарештувавши всіх священиків — біля 750. На території Лемківщини було 700 церков, з яких 350 зруйновано дощенту, 250 віддано римо-католикам, 40 державній Православній Церкві, а решту ужито для інших цілей.

До хрущовської відлиги наші брати-лемки не могли слухати Служб Божих у своєму греко-католицькому обряді.

Щойно за часів режиму Гомулки, як розповідає у фільмі о. д-р Данько, колишній ректор духовної семінарії в Перемишлі, у своєму інтерв'ю польському протикомуністичному кореспондентові, за його (о. д-ра Данька) стараннями і отця Гриника, які в 1956 році були звільнені з в'язниці, почалося відродження Української Греко-Католицької Церкви. Уряд Гомулки дав на початку дозвіл на відправи Служб Божих у греко-католицькому обряді у 20-ох місцях нового поселення лемків після їх насильного вивезення з рідних лемківських гір.

Чудесне відродження Української Греко-Католицької Церкви після її переслідування сталінського типу безбожницьким урядом Польщі протягом 40 років, дуже яскраво і вміло показано у цьому півгодинному фільмі. У ньому бачимо незнищимість Христової Церкви, глибоку відданість українського народу Христовій вірі і християнським ідеалам лемків, які хоч і насильно вивезені зі своєї Лемківщини взяли зі собою прадідівську традицію славити Бога у своєму чудовому греко-католицькому обряді.

Фільм цей багатий на різні прегарні образи, почавши від панорами лемківських гір, міста Перемишля з катедрою єпископа. Ми бачимо шедеври дерев'яної церковної архітектури тих церков, що їх не знищили, чудовий похід на Йорданське Водохреща, навчання дітей у школі Сестрами Василіянками, Отців Василіян при молитві у церкві, в бібліотеці у Варшаві, відвідини архиєпископа Мирослава Марусина наших земляків-лемків у Польщі, хоча не на їхній рідній Лемківщині. Показані тут руїни наших церков, які стоять як свідки смертоносного походу антихриста проти українських сил. Фільм цей глибоко символічний, виявляє у час великого 1000-літнього ювілею незнищимість українського релігійного духу і силу його відродження всупереч найтяжчим ударам долі, всупереч тортурам і розстрілам.

Відзначаючи 1000-ліття Хрищення України, кожен з нас у вільному світі повинен побачити дійсність Української Католицької Церкви в Польщі 40 років тому і Божу поміч у її відродженні сьогодні. Там же само, де вона була знищена і там же відродилася. Віра українського народу у Боже провидіння і Божа поміч та опіка Пречистої Діви Матері Божої нерозривні і доконують на наших очах чудес, яких нам, людям, нашими умами важко зрозуміти.

Оглядаючи цей фільм наприкінці святкувань нашого першого християнського Тисячоліття, ми утверджуємося у вірі, що незабаром ставитимемо перші кроки у друге тисячоліття християнства з наявною поміччю Всевишнього.

Альбом „Україна й українці" П. Кардаша

З нагоди 1000-ліття християнства в Україні появилася значна кількість пропам'ятних видань, що їх видали українців в різних країнах свого поселення. Петро Кардаш, заслужений громадський діяч в Австралії, вложив багато праці впродовж 6 років, щоб зібрати матеріяли і світлини з цілої України й діяспори. Він двічі їздив в Україну, щоб дістати світлини багатьох церков, інших будівель і краєвидів. Він запросив визначних наших науковців, істориків, що написали статті про різні області України, міста, церкви й монастирі, про визначних людей. Вступне слово написав проф. д-р Ярослав Рудницький. Статті на окремі теми написали спеціялісти від даних тем: С. Гординський, П. Одарченко, Е. Глива, Г. Вишневий, П. Кардаш, о. Б. Стасишин, Н. Чернівецька, М. Петрикевич, М. Мороз, о. І. Бовден, Ю. Демиленко, Д. Любарська, Б. Коваленко, В. Кандибко, Ю. Якубовський, Д. Нитченко, Ф. Габеляк, С. Радіон, А. Власенко-Бойцун, М. Свідерський, Я. Гвоздецький, І. Брозницький, І. Слинко, Х. Заруцька, В. Каспенкович, В. Кубійович, В. Маркусь, У. Дячук, П. Магочий, В. Янів, Г. Китастий, А. Стахів, Е. Стахів, Н. Грушецький, А. Грушецька, М. Ґоян.

Вони написали загальну історію України, подали описи головних міст, церков, людей. Подано карту Европи й України. Видавець австралієць Бретт Бокбур видав цей альбом, розкішно ілюстрований, англійською мовою, заходом фірми „Фортуна" в Гонг Конгу. Крім церков і будівель в Україні поміщені світлини наших церков в Америці, Канаді, Бразилії, Аргентині, Парагваю, Німеччині, Франції, Римі. Бачимо світлини бандури, писанок, кераміки, вишиванок, різьби у дереві. Подані світлини пам'ятників Т. Шевченкові, І. Франкові, Лесі Українці.

Це найкращий дарунок для нашої молоді, що вже краще знає англійську мову, як українську, а перед усім для чужинців, щоб пізнали українську історію й культуру. Треба подбати, щоб ця книга-альбом була в кожній університетській і публічній бібліотеці.

Варто було б подати також світлину церкви Св. Покрови на Запорізькій Січі, великого Митрополита Андрея Шептицького та народних одягів з різних околиць українських земель. Може це можна буде додати, якби друкувалося друге видання.

Треба висловити щиру подяку Петрові Кардашеві за вложену велику працю і великі кошти видання та доложити всіх заходів, щоб цей люксусовий альбом розійшовся в цьому ювілейному році 1000-ліття християнства.

Книголюб

Про українську народну сорочку в Українському Музеї в Ню Йорку

Жіноча сорочка. Чернівецька область, Буковина.

Нині йде праця над переробкою і доповненням постійної виставки українського народного убрання на 4-му поверсі Музею. Будуть додані жіночі сорочки з Закарпаття й Буковини, ткані пояси з різних областей України і жіночі головні убори. Загальне пояснення до виставки написала Любов Волинець, завідувачка етнографічного відділу Музею. Подаємо уривок з нього:

Головною та підставовою частиною українського народного убрання є сорочка. Вона є найближча до тіла і її вважали наче двійником людини, з нею пов'язано чимало забобонів та вірувань. Наприклад, народ вірив, що властивості характеру (лінивство, сварливість) та фізичний стан (хвороба, здоров'я) могли перейти від людини в сорочку, і навпаки, сорочка могла передати людині бажані і небажані прикмети. Тому сорочку ніколи й нікому не позичали.

Сорочку робили за певними правилами. Вірили, що найкраще починати шити сорочку в четвер. При шитті треба в'язати багато вузлів, тоді сорочка довгоноситиметься, а власник її довго житиме. Сорочка з малою кількістю вузлів віщує неминучу скору смерть тому, хто її носить. Крізь щойно пошиту сорочку тричі пропускали ножика (відстарування злої долі) і щойно тоді вдягали.

Хрещена мата дарує дитині до хреста крижмо (кусник полотна), з якого шиють дитині першу сорочку. Після купання дитини, сорочку, яку мають на неї одягти, беруть за комір і тричі б'ють нею об одвірок та приказують: „Сорочка на тіло, лінь у двері".

Жіночі сорочки при сушінні мають висіти пазухою наперед, а рукави звисати вниз, інакше жінка може мати важкі пологи. Коли сорочку одягти навиворіт або ж її кінець загнеться, це означає, що хтось битиме, або, що вчепиться якась напасть. Тоді прохають будь-кого щоб ударив і тоді загроза має зникнути. Дівчата, перучи у річці білизну, вважають щоб не намочити своєї сорочки, бо це віщує, що її майбутній чоловік буде п'яницею.

По всій Україні ідеалом є біла сорочка з тонкого льняного полотна. Одягти чисту білу сорочку в неділю було майже законом і від цього ніхто не відступав, хиба змусили до цього великі злидні чи розпач. Чужим і дивним уважали того, хто носив не білу сорочку.

Кожна народна сорочка була прикрашена вишивкою, уклад та розміщення якої теж мали своє магічне значення. В орнаментальних мотивах знаходимо прадавні архаїчні символи, які народ уживав щоб приворожувати все добре та відштовхувати все зле. Найбільше прикрашували магічними символами дівочі та жіночі сорочки, бо жінка продовжує рід, дає життя, і тому потребує якнайбільше охорони від злих сил. Всі отвори жіночої сорочки навколо шиї, манжети, отвір пазушний, низ сорочки (підтичка) були прикрашені орнаментом, який складається зі символічних знаків. Кожна молода дівчина мусіла придбати для свого посагу певну кількість сорочок, їх число було мірилом багатства чи убозтва, працьовитости чи лінивства відданиці. Пересічно дівчата мали у посагу по сорок сорочок.

УМ

Вшануймо пам'ять преподобного Йова

Під закінчення наших святкувань 1000-ліття Хрищення України, варто б згадати і тих, що життя своє віддали за Христову віру і Його Церкву. Христова Церква на наших землях, як рівно ж і поза межами Батьківщини, своє існування завдячує лише тим, хто її на Батьківщині посіяв, та тим, хто своїм життям, муками, стражданням, молитвою, постом, покаянням зберіг за ці 1000 років до нашого часу. Може б варто було зібрати всіх святих мучеників українців за свою Церкву і видати таку книжку про життя святих. Це мабуть, був би найкращий подарунок від нас до річниці 1000-ліття Хрищення України. Можливо і хтось знайдеться, шоб взятися за

парафіяни катедри св.

Тройці в Ню Йорку з настоятелем о. Константином вирішили, що до кінця цього ювілейного року у своїй катедрі вони будуть відзначувати пам'ять за кожним недільним святом, кожного святого українця, що причинився до поширення християнства в Україні, хто життя віддав за Христа, Його Євангелію, Його Церкву.

10-го листопада ц.р. припадає день упокоєння преп. Йова, ігумена Почаївського, що сталося в 1651 році. Преп. Йов, в мирі Іван Залізко, народився в селі Покутя в Галичині. Батьки його були дуже побожні люди і користувалися великою пошаною серед населення. Ще бувши маленьким хлопчиком, він вже навчився читати і писати.

ну літературу та життя святих. Він так зацікавився Христом і Його Євангелією а особливо словами Ісуса Христа до своїх учнів: „хто любить батька або матір більш од Мене, той недостоїн Мене; і хто любить сина або дочку більш од Мене, той недостоїн Мене і хто не візьме хреста свого й не піде за Мною, той недостоїн Мене". Маючи лише 10 років в таємниці від родичів, лишив свою хату і поселився в Угорницький преображенський монастир в Карпатських горах. Своїм побожним життям, працею, послухом, молитвою, постом та духовним життям він за короткий час став відомий по всій Галичині. Можна лише сказати, що після його упокоєння за десь 10 років були відкриті його мощі нетлінні, які виявляли чудеса. А сам той факт, що під час татарської навали на Почаївський монастир, вже небесний охоронитель преп. Йов разом з Пресвятою Богородицею молився за врятування монастиря від загибелі. Всім нам відома пісня-молитва з того часу: „Ой рятуй, рятуй та й Божая Мати, монастир погибає".

Святкуючи день упокоєння преп. Йова, ігумена Почаївського, катедральна громада св. Тройці разом з Владикою Антонієм 6-го листопада буде приносити щирі молитви до преп. Йова за поневолену Україну, за Церкву Христову, за збереження українського народу поза межами України, за щасливий вступ у друге тисячоліття нашого життя.

Запрошуємо всіх, кому близька і дорога пам'ять нашого преподобного Йова, ігумена Почаївського, до спільної молитви разом з нашим Владикою Антонієм.

парафіяни пл. Петро

Пересувні виставки Українського Музею

Виставки „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" (куратор Тит Геврик) протягом 1988 року побувала в багатьох містах Америки й Канади на запрошення українських громад, що відзначали 1000-ліття хрещення України-Руси. Про виставку не раз згадувала преса та часто не зазначала, що це виставка УМ.

Виставка побувала у Детройті, Торонто, Кембріджі (Масс.), Сакраменто (Каліф.), Лос-Анжелесі, Клівленді, Піттсбурзі. У жовтні вирушає до Монтреалю, звідти — до Рочестеру.

Виставка „Історія української імміграції в Америці" (куратор Мирон Куропась) побувала в Джонсон-Сіті (Н.Й.), в Українському Діоцезальному Музеї у Стемворді (Кон.), Савт-Дірфілді (Масс.), звідти має повернутися до Стемфорду.

Виставка українського народнього мистецтва (куратор Любов Волинець) чотири місяці (травень-вересень) пробула у Мілвокському Публічному Музеї (Мілвокі, Віск.).

УМ

ТРЕНТОН В ПОКЛОНІ ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ

Великим нашим завданням є здобути визнання нашого Києво-Галицького Патріярхату, що є нашим об'єднуючим чинником в Україні і на поселеннях сущих.

Патріярх Йосиф

В цьому ювілейному році Тисячоліття Христової Церкви в Україні українська католицька спільнота Трентону вшанувала Патріярха Йосифа в неділю, 11-го вересня ц.р.у четверту річницю його відходу в Господню Вічність, у 25-ліття звільнення з московської неволі та 25-ліття його промови на Другому Ватиканському соборі (11-го жовтня) і прохання піднести нашу Церкву до гідности Патріярхату.

Того дня о. митрат Василь Макух відправив Божественну Літургію й Панахиду за Патріярха Йосифа.

О 4-ій годині у церковній залі, якої мистецьким оформленням займався інж. Іван Микитин, відбулися святочні сходини, що їх відкрив голова патріярхального Т-ва мгр Микола Нагірняк. Спільним співом „Боже, вислухай благання" присутні під проводом інж. Марка Копаниці започаткували програму.

Опісля о. митр. Іван Білanич у своїй доповіді говорив про життєвий шлях Патріярха Йосифа, про його терпіння, старання якнайбільше зробити для добра Української Церкви та про його вірність Апостольській Столиці. Згадав також про довгі роки жахливих страждань Блаженнішого у московських концтаборах і про те, що йому пропонували московський патріярший престіл за ціну відкинення єдности з Ватиканом. Але Блаженніший у своїй вірності вибрав хресну дорогу, яка тривала до 1963 року. Доповідач теж звернув увагу присутніх на важливість Патріяршого Завіщання, яке повинно бути дороговказом у стараннях за визнання Патріярхату УКЦеркви.

Після доповіді інж. Лев Гайдучок висвітлив фільм із торжественних святкувань у Римі з нагоди Тисячоліття Христової Церкви в Україні. Присутні мали нагоду побачити й пережити незабутні хвилини церковних відправ, головно перед Собором св. Софії, що пов'язує нас із Києвом та рідним українським народом, який не мав можливости офіційно відзначити Тисячоліття своєї Церкви на своїй землі. Зворушливим був похід зі свічками і смолоскипами того дня вечором на площі перед базилікою св. Петра, де був відправлений Молебень за замучених і переслідуваних за віру Христову в Україні. А опісля присутні мали можливість бути немов співучасниками торжественної Служби Божої у базиліці св. Петра, де було біля 30,000 вірних різних націй. Фільм закінчився величавим концертом у вщерть виповненій концертовій залі Ватикану.

Ці торжественні відзначення 1000-ліття, на які прибули українські паломники з різних континентів, були тісно пов'язані із Українським Центром, що його створив у Римі Патріярх Йосиф. Він поставив міцні основи у своїх стараннях об'єднати всіх не тільки для спільних торжественних святкувань Тисячоліття Української Церкви, але також для спільної праці в майбутньому. Саме за старанням Патріярха Йосифа вже під час 9-го Синоду УКЦеркви 17 листопада 1978 року створено Центральний Комітет для відзначення Тисячоліття Української Церкви. Тоді цей важливий ювілей був головною темою нарад. А 20-го листопада 1978 року Патріярх Йосиф під час авдієнції з владиками у нововибраного Папи Івана Павла II вручив йому меморіял про започаткування приготувань до відзначення 1000-ліття Української Церкви.

Цими святочними сходинами також вшановано Патріярха Йосифа у 25-ліття його звільнення з неволі та 25-ліття виступу на Соборі. Рік 1963 був для УКЦеркви роком великих подій. Це рік звільнення з московських концтаборів Ісповідника віри й глави нашої Церкви. Перед самим виїздом ще пощастило Блаженнішому висвятити на єпископа о. Василя Величковського. Цим єпископським свяченням уможливив Блаженніший дальше існування катакомбної УКЦеркви, яка нині має 10 владик і сотні молодих священиків.

З приїздом Блаженнішого на волю дотеперішні, на латинський зразок, „єпископські конференції" стали вважатися Синодами, згідно із традиціями Східних Церков. Різниця також у тому, що ухвали синодів є обов'язуючими. Сесії першого синоду Владик УКЦеркви відбулись 28-го вересня, 4,10, 17 і 24-го жовтня та 7,15,25 і 28-го листопада 1963 року. Разом було 9 сесій. Імена 17 владик, які брали участь у цьому першому Синоді подано у його протоколі.

25 років тому, 11 жовтня 1963 року, своєю промовою під час Ватиканського Собору Блаженніший виніс на міжнародну арену не тільки справу нашої переслідуваної Церкви, але також трагічну волю українського народу. Ту історичну промову закінчив Блаженніший проханням-закликом піднести Києво-Галицьку митрополію до гідности Патріярхату. Світова преса вже тоді писала про Блаженнішого як про Патріярха.

Але присутні на Соборі московські обсерватори постаралися відразу вплинути на провід Апостольської Столиці і спаралізувати старання Блаженнішого. Від цих подій 1963 року почався його хресний шлях на волі. Зі своєї сторони Блаженніший робив усе можливе, щоб необхідний для збереження єдности УКЦеркви Патріярхат став дійсністю, підкреслюючи, що за цю велику справу боролися протягом століть наші найсвідоміші духовні провідники. Вшановуючи Патріярха Йосифа у 25-ліття його виступу на Ватиканському Соборі, мимоволі напрошується думка, як ще багато більше можна було осягнути через Богом дану присутність нашого Патріярха серед нас, якщо б було оте єдиномислиє, ота велика єдність у здійснюванні великих справ, як це, зрештою, є серед зрілих народів.

Можна бути певним, що події 1963 року мали вплив також на віруючих УКЦеркви в Україні, які в листі до Папи Івана Павла II з 20-го червня ц.р. висловили своє становище словами: „Здійснювання екуменізму за рахунком поступу інтересами нашої Церкви — це негідний шлях. Ми, будучи тонкими прихильниками екуменізму з усіма Церквами, переконанні, що грунтуватися він повинен на засадах Христової правди... Згоду з друзями Католицької Церкви серед східніх Церков слід шукати не в Московській Патріярхії, яка навпаки завжди була гальмом на цьому шляху. Цей шлях пролягає через Україну, через визнання Українського Патріярхату" (Українська Пресова Служба, ч. 31-32, 1988).

Пригадуються важливі слова Патріярха Йосифа, який сказав: „У тюрмах і ляграх усі казали: ми ще не пропали, там іще живе народ і Церква — значить тут (на волі). Там держаться з усіх сил. Скільки паде, скільки тих трупів, а все таки держаться. Треба, щоб і ви тут у вигодах, ситі, вбрані, возрадувані зберегли те, що є конечне для народу".

А у своєму Завіщанні Патріярх Йосиф написав: „Ставайте всі в обороні прав Української Католицької Церкви, але бороніть права Української Православної Церкви, так само жорстоко знищеної чужим насиллям! Бороніть також інші християнські і релігійні громади на українській землі, всі бо вони позбавлені основної свободи сумління і віровизнання та всі терплять за свою віру в Єдиного Бога".

Дарія Кузик

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ — НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ У БРЕНТФОРДІ

Брентфордський Міжнародний фестиваль, ця дуже успішна імпреза, влаштовувана щороку працею етнічних груп (до яких пристали також англійці, французи і канадські індіяни) зі своїми павільйонами — „Селами" і „Королевими", їхніми репрезентантками, — дотепер здобула загальне признання мешканців Брентфорду, Онтаріо, й околиці та втішається повною підтримкою офіційних брентфордських чинників, як також замітною щирістю та прихильністю чужинецьких співгромадян та пресових органів, які не щадять своїх передових сторінок для обширних звідомлень про фестиваль, прикрашених відповідними численними світлинами.

Українська громада у Брентфорді, що є репрезентована у фестивалі своїми двома, парохіяльними „Селами", зокрема „Селом Україна" при українській католицькій парохії св. Івана Хрестителя, своєю добірною програмою та прекрасними експонатами народного мистецтва і різнородними імпрезами та взагалі відповідною організацією, бездоганним виконанням програми, з року на рік здобуває найвище признання від численних відвідувачів, офіційних представників установ та організацій та служить популяризації українського імени.

Цьогорічний Брентфордський фестиваль відбувся 2-9-го липня і був зарепрезентований 20-ма „Селами" 17-ох етнічних груп, до числа яких входили два українські „Села". Це був дійсно багатокультурний калейдоскоп етнічних груп в Канаді, офіційне відкриття якого, в присутності представників канадського і українського життя в Брентфорді, відбулося в місцевому Сити Гол і був засвідченням канадського культурного розвитку, а зокрема вкладу у цей розвиток представників з різних країн світу, громадяни яких вибрали Канаду своєю прибраною батьківщиною.

Програма цьогорічного фестивалю була підготована організаційним Комітетом, який очолювала Мері (Маруся) Данкович.

З уваги на те, що цьогорічна програма фестивалю відбувалася у ювілейному році Тисячоліття Хрищення Київської Руси-України, програма „Села Україна" була виповнена також відповідними точками, зокрема в українському музеї відбулася виставка нашого старовинного мистецтва і одягів з різних областей України. Цінна колекція музею була виповнена унікальними зразками вишивок і ткацтва, кераміки і образів, як також різних церковних богослужебних річей, цінних книжок і альбомів, писанок, різьблених і тканих виробів. Виставку прикрашували цінні образи, а серед них Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, Патріярха Йосифа та св. апостола Андрея Первозванного з хрестом у руках, зображеного на Київських горах над Дніпром.

Безперечно, що найбільшою атракцією програми фестивалю були виступи популярного танцювального ансамблю „Україна" під мистецьким керівництвом її директора і хореографа Лідії Скрипух.

Відкриття мистецької частини і привітання гостей на залі з-поза Брентфорду: з Торонто, Америки, а навіть з Европи, зокрема з України, переводила Марія Данкович, а дальше переведення програми передала д-рові І. Скрипухові, голові місцевого відділу КУК.

Мистецька частина включала також привітання всіх учасників хлібом і сіллю на вишиваному рушнику молоденькими красунями з ансамблю „Україна" та виступом поодиноких його частин - „Козачок" у виконанні наймолодшої групи хлопців і дівчат, гуцульський танець „Лісоруби", та нець „Гуцулка", відомий „Гопак".

На окрему увагу заслуговував у ґрандіозному виконанні танець „Тисячоліття", що осягнув своє найвище признання вже раніше, 7-го липня ц.р., від учасників Українського Дня Спадщини, що рік-річно влаштовує на мальовничому острові „Онтаріо Плейс" в Торонто Провінційна Рада КУК — Онтаріо, під проводом голови д-ра Петра Глібовича.

Зліва направо: Лідія Скрипух, Мері Данкович і член суддів.

При згадці про виступ ансамблю „Україна" на „Онтаріо Плейс", належить також згадати і той факт, що того ж „Дня КУК" в мистецькій частині імпрези звернули на себе увагу численних глядачів експонати історичної спадщини, провідні постаті періодів славної постаті нашої давнини й історії, зокрема з днів державної могутности, коли володарями на наших землях були святі Ольга і Володимир. Їхні славні постаті були представлені також на сцені програми „Села" в розкішних історичних строях, а репрезентували їх Оксана Вівчарук — св. Ольга і Григорій Піх — св. Володимир.

Танцювальний ансамбль „Україна", що вже знаний зі своїх виступів і на поза-брентфордських сценах, зокрема в Торонто, існує вже 15 літ, завдяки жертвенній праці своєї керівнички Лідії Скрипух, яка на початку заснування ансамблю мала у його складі лише вісім юних ентузіястів, а тепер число його досягає 50.

Серед гостей фестивалю були також сеньйори з-поза Брентфорду, а також відвідали Брентфордський фестиваль громадські діячі в Онтаріо — д-р Петро і Олена Глібовичі, д-р О. Сокольський, інж. І. Ярош з дружиною, навіть були гості з Фльориди й України. З Торонто приїхали двома автобусами на фестиваль у Брентфорді представники жидівської громади, щоб оглянути цінні скарби нашого народного мистецтва: вишивки, кераміку, різні строї (одяги), пригадати „давні часи в краю", побувати на виступах танцювального ансамблю і погоститись українськими стравами, зокрема „варениками" і „блинцями", як також причинитися до великого числа відвідувачів „Села Україна".

На закінчення належить висловити загальне признання і подяку всім членам-парохіянам, людям доброї волі, що свідомі своєї приналежности до української громади і Української Католицької Церкви, сповняють свій парохіяльний і громадський обов'язок супроти парохії і української громади, а не тиняються поза її територією, по чужих чи невластивих для людини хибних загумінках.

У цьому вже 14-му році свого існування вся імпреза „Села Україна" пройшла з великим успіхом на користь доброго українського імени та цілої української громади Брентфорду, а для самого „Села Україна" при парохії св. Івана Хрестителя з особливішим признанням та найвищим відзначенням (перше місце), і то вже другий раз(!) від управи міста Брентфорду за „hospitality, entertainment and exhibitions".

М. Поронюк

scope travel inc · УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ

Марійки Гелбіг

845 Sanford Avenue, Newark, NJ 07106 — *Telephone:* Area code (201)371-4004 or **TOLL FREE 1-800-242-7267**

1989 ESCORTED GROUP TOURS TO UKRAINE AND OTHER DESTINATIONS

Tour	Dates / Airline	Itinerary	Dates	Price
1 **PYSANKA** 11 Days *Escort: Omelan Helbig*	**APRIL 24-MAY 4** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV BUDAPEST	APR 25 TRANSIT APR 26-MAY 2 MAY 3-4	$1750 $250 SINGLE SUP
2 **KVITKA I** 13 Days *Escort: Myron Babiuk*	**MAY 5-17** LUFTHANSA (IT9LH12006)	LENINGRAD/Petrodvorets LVIV KIEV/Kaniv	MAY 6-9 MAY 9-14 MAY 14-17	$2225 $300 SINGLE SUP
3 **LVOVIANKA I** 11 Days *Escort: Christine Sochocky*	**MAY 17-27** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV BUDAPEST	MAY 18-19 MAY 20-25 MAY 26-27	$1800 $250 SINGLE SUP
4 **ZOZULIA I** 13 Days *Escort: Tania D'Avignon*	**MAY 18-30** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv	MAY 19-20 MAY 21-26 MAY 26-30	$1875 $300 SINGLE SUP
5 **PODOLANKA I** 15 Days *Escort: Oksana Shewchyn*	**MAY 23-JUNE 6** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV TERNOPIL BUDAPEST	MAY 24-25 MAY 26-31 JUN 1-4 JUN 5-6	$2150 $350 SINGLE SUP
6 **BANDURA I** 18 Days *Escort: Halia Bartkiw*	**MAY 31-JUNE 17** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv TERNOPIL BUDAPEST	JUN 1-2 JUN 3-8 JUNE 8-11 JUNE 12-15 JUNE 16-17	$2500 $425 SINGLE SUP
7 **RUSALKA** 16 Days *Escort: Yara Litosch*	**JUNE 12-27** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV SOCHI KIEV/Kaniv	JUN 13-14 JUN 15-19 JUN 19-23 JUN 23-27	$2325 $350 SINGLE SUP
8 **BUKOVYNA** 17 Days *Escort: Helen Horbowyj*	**JUNE 19-JULY 5** SWISSAIR (IT8SRIEWRO32)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv CHERNIVTSI/Kamianets Podilsky BUCHAREST	JUN 20-21 JUN 22-26 JUN 26-29 JUN 29-JUL 3 JUL 3-5	$2600 $400 SINGLE SUP
9 **KARPATY** 21 Days *Escort: Kvitka Semanyshyn*	**JUNE 21-JULY 11** SWISSAIR (IT8SRIEWRO33)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv TERNOPIL UZHOROD PRAGUE	JUN 22-23 JUN 24-29 JUN 29-JUL 2 JUL 3-6 JUL 7-8 JUL 9-11	$2775 $475 SINGLE SUP
10 **VESELKA** 17 Days *Escort: Walter Karpinich*	**JUNE 26-JULY 12** SWISSAIR (IT8SRIEWRO34) LENINGRAD/Petrodvorets	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv JULY 7-10 MOSCOW	JUN 27-28 JUN 29-JUL 3 JUL 3-7 JUL 10-12	$2750 $400 SINGLE SUP
11 **BANDURA II** 18 Days *Escort: Oresta Fedyniak*	**JUNE 28-JULY 15** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31) TERNOPIL	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv JUL 10-13 BUDAPEST	JUN 29-30 JUL 1-6 JUL 6-9 JUL 14-15	$2650 $425 SINGLE SUP
12 **CHAIKA** 17 Days *Escort: Lidia Choma*	**JULY 2-18** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV YALTA/Bakhchysaray KIEV/Kaniv	JUL 3-4 JUL 5-10 JUL 10-14 JUL 14-18	$2450 $350 SINGLE SUP
13 **VOLYN** 19 Days *Escort: Ulana Babiuk*	**JULY 5-23** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV LUTSK RIVNE KIEV/Kaniv LVIV BUDAPEST	JUL 6-7 JUL 8-11 JUL 11-14 JUL 14-16 JUL 17-20 JUL 20-21 JUL 22-23	$2700 $450 SINGLE SUP
14 **LVOVIANKA II** 11 Days *Escort: Christine Kowcz*	**JULY 12-22** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV or TERNOPIL BUDAPEST	JUL 13-14 JUL 15-20 JUL 21-22	$1900 $250 SINGLE SUP
15 **ZOZULIA II** 13 Days *Escort: Ulana Smereczynsky*	**JULY 20-AUG 1** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv	JUL 21-22 JUL 23-28 JUL 28-AUG 1	$2000 $300 SINGLE SUP
16 **PODOLANKA II** 15 Days *Escort: Olia Markiw*	**JULY 25-AUG 8** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV TERNOPIL BUDAPEST	JUL 26-27 JUL 28-AUG 2 AUG 3-6 AUG 7-8	$2250 $350 SINGLE SUP
17 **RIDNA MANDRIVKA** (Youth Bus Tour) 28 Days *Escorts: Vera Andrushkiw, Roman Voronka* (GROUP MINIMUM: 25 persons) (Age Limit: 17 to 27)	**JULY 26-AUG 22** SWISSAIR (IT8RIEWRO35)	BUDAPEST CLUJ SUCAEVA CHERNIVTSI/Kamianets Podilsky VINNITSIA KIEV/Kaniv YALTA/Bakhchysaray RIVNE LVIV UZHOROD KOSICE/Priahiv VIENNA	JUL 27-28 JUL 28-29 JUL 29-31 JUL 31-AUG 2 AUG 2-3 AUG 3-7 AUG 7-11 AUG 11-12 AUG 12-16 AUG 16-18 AUG 18-20 AUG 20-22	$3500 $600 SINGLE SUP
18 **KALYNA** 15 Days *Escort: Nadia Luciw*	**AUG 2-16** SWISSAIR (IT8SRIEWRO35)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv LVIV VIENNA	AUG 3-4 AUG 5-7 AUG 7-11 AUG 11-13 AUG 14-16	$2400 $375 SINGLE SUP
19 **LASTIVKA** 19 Days *Escort: Bohdan Mykytyn*	**AUG 5-23** SWISSAIR (IT8SRIEWRO36)	LENINGRAD/Petrodvorets LVIV YALTA KIEV/Kaniv MOSCOW	AUG 6-9 AUG 9-14 AUG 14-17 AUG 17-21 AUG 21-23	$2950 $450 SINGLE SUP
20 **ROXOLANA** 16 Days *Escort: Olha Ponos*	**AUG 13-28** SWISSAIR (IT8SRIEWRO37)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv İSTANBUL/Nikea-Bursa	AUG 14-15 AUG 16-21 AUG 21-24 AUG 24-28	$2675 $450 SINGLE SUP
21 **BANDURA III** 18 Days *Escort: Stefa Wowkowycz*	**AUG 16-SEP 2** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv TERNOPIL BUDAPEST	AUG 17-18 AUG 19-24 AUG 24-27 AUG 28-31 SEP 1-2	$2650 $425 SINGLE SUP
22 **KAVKAZ** 20 Days *Escort: Slava Olesnycka*	**AUG 24-SEP 12** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV YEREVAN/Lake Sevan TBILISI SOCHI KIEV	AUG 25-26 AUG 27-31 AUG 31-SEP 2 SEP 2-4 SEP 4-8 SEP 8-12	$2750 $450 SINGLE SUP
23 **ZOZULIA III** 13 Days *Escort: Motria Tymkiw*	**SEP 7-19** LUFTHANSA (IT9LH12008)	BUDAPEST LVIV KIEV/Kaniv	SEP 8-9 SEP 10-15 SEP 15-19	$1975 $300 SINGLE SUP
24 **LVOVIANKA III** 12 Days *Escort: Oksana Trytjak*	**SEP 17-28** SWISSAIR (IT8SRIEWRO38)	KOSICE LVIV PRAGUE	SEP 18-19 SEP 20-25 SEP 26-28	$1700 $200 SINGLE SUP
25 **KVITKA II** 13 Days *Escort: Christine Bonacorsa*	**SEP 22-Oct 4** LUFTHANSA (IT9LH12006)	LENINGRAD/Petrodvorets LVIV KIEV/Kaniv	SEP 23-26 SEP 26-OCT 1 OCT 1-4	$2325 $300 SINGLE SUP
26 **LVOVIANKA IV** 12 Days *Escort: Oleksij Piaseckyj*	**Oct 3-14** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV BUDAPEST	OCT 4-5 OCT 6-12 OCT 13-14	$1825 $250 SINGLE SUP
27 **PODOLANKA III** 15 Days *Escort: Bohdan Kobzar*	**Oct 10-24** SWISSAIR (IT8SRIEWRO31)	BUDAPEST LVIV TERNOPIL BUDAPEST	OCT 11-12 OCT 13-18 OCT 19-22 OCT 23-24	$2050 $300 SINGLE SUP

SPECIAL!!! — NO FRILLS—BUDGET TOURS — SPECIAL!!!

TOUR A	MAY 02-16	TOUR B	JUNE 13-27	TOUR C	SEP 19-OCT 23
VIENNA	03 MAY transit	VIENNA	14 JUNE transit	VIENNA	20 SEP transit
LVIV	04-09 MAY	LVIV	15-20 JUNE	LVIV	21-26 SEP
TERNOPIL	10-14 MAY	TERNOPIL	21-25 JUNE	TERNOPIL	27 SEP-01 OCT
VIENNA	15-16 MAY	VIENNA	26-27 JUNE	VIENNA	02-03 OCT
Twin Rate	$1800.00	Twin rate	$1900.00	Twin rate	$1900.00

TOLL FREE: 1-800-242-7267
IN NEW JERSEY: 1-201-371-4004

DESTINATION	ITINERARY	ESTIMATE
SARAJEVO FEB 24-MAR 05	SKI TOUR - 7 NIGHTS IN SARAJEVO AT THE DELUXE HOLIDAY INN HOTEL (DISCO, INDOOR POOL, SAUNA AND GYM) BREAKFAST AND DINNER BASIS. DAILY TRANSFER TO/FROM OLYMPIC SKI SLOPES BELGRADE (1)	$1175.00 250.00 SGL
CURAÇAO FEB 25-MAR 11	PRINCESS BEACH HOTEL AND CASINO - SUPERIOR TOURIST CLASS, BEACHFRONT, POOL WITH POOLSIDE BAR - TENNIS COURT. ROUND TRIP ARPT/HOTEL TRANSFERS INCL./2 WKS/	$1200.00 375.00 SGL
CURAÇAO MAR 4-MAR 11	PRINCESS BEACH HOTEL AND CASINO - HOTEL & TRANSFERS/ ONE WEEK PACKAGE/	$795.00 225.00 SGL
PORTUGAL & MADEIRA MAY 17-MAY 25	LISBON (5) MIRAPARQUE HOTEL, CITY TOUR AND ROUND TRIP TRANSFERS. OPTIONAL EXCURSIONS TO FATIMA, CASCAIS AND ESTORIL. MADEIRA (FUNCHAL) SANTA MARIA HOTEL. CITY TOUR, TRANSFERS AND BREAKFAST INCLUDED.	$1075.00 175.00 SGL
YUGOSLAVIA AUGUST 11-22	DUBROVNIK (6) LIBERTAS HOTEL. CITY TOUR AND MEDJUGORJE EXCURSION. VIA MOSTAR TO PRNJAVOR (2) UKRAINIAN "PRAZNYK" AUGUST 19TH. MASS SUNDAY AUG 20TH IN LIPOVLYANY UKR. CHURCH EN ROUTE TO ZAGREB (2). BREAKFAST/DINNERS INCLD.	$1775.00 175.00
ROMANIA-SPA SEP 16-26	EFORIA NORD: 7 DAY GEROVITAL AND REJUVENATION HEALTH TREATMENTS. SUPERIOR FIRSTCLASS HOTEL ON THE BLACK SEA. BREAKFAST/LUNCH/DINNER DAILY. THERAPY TREATMENT FOR ARTHRITIS - BEAUTY MASSAGE - MEDICAL EXAMINATION BUCHAREST (2) DURAMANTI HOTEL. CITY TOUR. ALL INCLUSIVE PACKAGE.	$1790.00 240.00 SGL
TURKEY SEP 22-OCT 6	ISTANBUL (4) ANKARA (2) IZMIR (3) ANTALYA (4) TWO WEEK COMPREHENSIVE TOUR. SUPERIOR FIRSTCLASS HTLS. HALF BOARD THROUGHOUT (EXCEPT BRKFST BASIS IN ANTALYA) SIGHTSEEING TOUR INCL. BOSPHORUS CRUISE, EPHASES, PERGAMUM AND ACROPOLIS. VISIT THE PRINCESS ISLAND. INTER-CITY TRANSPORTATION ON TOUR BY AIR. ALL INCLUSIVE.	$3000.00 650.00
SOUTH AMERICA NOV 5-19	RIO (3) BUENOS AIRES (4) IGUASSU FALLS (1) LIMA (2) DELUXE AND FIRSTCLASS HOTELS. FULLY ESCORTED. ALL SIGHTSEEING INCLUDED. BREAKFAST/DINNER DAILY. OPTIONAL EXCURSIONS TO CUZCO AND MACHU PICCHU. INTER-CITY TRANSPORTATION ON TOUR BY AIR. ALL INCLUSIVE.	$2400.00 300.00 SGL
AUSTRALIA & NEW ZEALAND JAN 1990	SYDNEY - CANBERRA - MELBOURNE - QUEENSTOWN WITH A 4 DAY OPTIONAL STOP IN TAHITI ON RETURN DURATION: 22-25 DAYS RATE INCLUDES: AIR TRANSPORTATION FROM NYC, TOURING COACH, FIRSTCLASS ACCOMMODATIONS, SIGHTSEEING AND 51 MEALS.	$3500.00 750.00

PRICES AND ITINERARIES ARE SUBJECT TO CHANGE WITHOUT PRIOR NOTICE.

REGISTER EARLY

(One coupon per person and valid only if accompanied by completed/signed reg. coupon with deposit.)

MUST REACH SCOPE TRAVEL BY JAN. 31, 1989

EARLY REGISTRATION FOR 1989 UKRAINE TOURS

Name ______________

Address ______________

____

Tour Name/Date ______________

• ESTIMATES FOR GROUP TRAVEL

• IMMIGRATION SERVICES FOR BRINGING RELATIVES FOR VISITS FROM UKRAINE, POLAND & CZECHOSLOVAKIA

• TRAVEL INSURANCE AND VISITOR MEDICAL PLAN

(A PRACTICAL HEALTH INSURANCE PLAN FOR VISITORS WHILE IN THE UNITED STATES.)

TEAR OFF HERE — — — — — — TEAR OFF HERE

Please send me following information: **Data on bringing relatives from UKRAINE ☐ POLAND ☐ CZECH ☐**

TRAVEL INSURANCE + VISITOR MEDICAL PLAN BROCHURE ______

I am interested in the following tour/s for 1989. Please send me color brochure (not sooner than Dec. 1988)

Tour Name: 1. ______________ **Departure Date:** ______________

2. ______________ **Departure Date:** ______________

Name: ______________

Address: ______________

____

Telephone (home): ______________ **(business):** ______________

Свої осяги...

(Закінчення зі стор. 1)

Автор із своїм твором

ряд індивідуальних виставок: книжна графіка, карикатура, портрети, плякати й ін.". З часу надрукування 2-го тому „Е.У". (1955-1957) минуло 30 плюс років, а тому й значно збільшилася творча біографія мистця, і вже в інших біографічних збірниках, включаючи й престижеві світові „Гу іс Гу" та подібні, наш мистець описаний більшою кількістю рядків, бо за ці понад три десятки років, завдяки ініціятивності, рухливості й наполегливості мистця в професійній малярській праці, він здобув нові осяги, як і в громадській. Так він є, наприклад, головою (і основником) товариства тверезости — „Відродження", про працю якого і на українському форумі і на міжнародному Л. Денисенко радо розповідає, ілюструючи цю ділянку діяльности також численними власними графічними працями: ґаслами, карикатурами, плякатами й обкладинками різних публікацій на цю тему. Працює він громадсько й на інших відтинках українського зорганізованого життя. Але цього ювілейного року не тільки Церкви — організації, установи й інституції відзначають Тисячоліття, але й окремі особи. Тож і подружжя Денисенків вирушило з країни „давн андер" в подорож по Европі (Італія, Німеччина, Польща) і по Канаді та ЗСА. В Італію привабили мистця і його дружину урочистості в Римі та Ватиканський музей, де експонується його „Ікона", про яку згадано вище.

В час своєї подорожі мистець виголошував численні лекції-доповіді, називаючи їх: „Небувала Українська Ікона здобуває народи світу". Таку лекцію дав Л. Денисенко і в Ню Йорку в цю ж середу, увечорі, після того як був у „Свободі". Наступного дня подружжя Денисенків виїхали до Австралії, де мешкають вони на околиці Сіднею. І так численні учасники його лекцій довідалися про мистця та його мистецтво таке: „літерографія — це нова концепція в мистецтві, де всяке зорове зображення рисоване виключно літерами (буквами), які творять слова і речення. Тому літерографію можна пояснити, як писану картину (грецьке слово „графос" — рисована, писана). Це злиття зображення картини з її буквальним змістом в одну неподільну цілість, що робить кожний літерографічний мистецький твір більш описовим, оригінальним і цікавим, ніж звичайний рисунок, малюнок чи фотографію". Мистець вірить, що це з Божого повеління йому пощастило впасти на думку писати літерографією, унікальним стилем, в якому він від року 1973-го постійно спеціялізується, виявляючи нюанси цієї техніки, застосовуючи їх в широкому засягу тем, від портретів і краєвидів починаючи і на символічних візерунках кінчаючи. Своєю працею мистця і лекціями пропагатора Леонід Денисенко добився того, що його твори „можна знайти у приватних і державних збірках у численних країнах, включно з Ватиканським музеєм красних мистецтв". Про ікону „Бог — це любов" каже мистець, що літери її застосовано не лише для побудови фрази „Бог є любов", але також „для створення належно збалянсованої композиції лінійних форм, які викликують почуття ритму і гармонії".

Інші його літерографічні композиції, як „Австралія", — каже він, — доказують, що навіть такі найтонші деталі, як тичинки австралійських квітів, можна успішно зобразити виключно буквами-літерами, а найбільш тональні переходи й ефекти делікатних відтінків, відтворених виключно літерами, можна бачити в портреті графа Лотара фон Фабера-Кастела, винахідника олівця в дерев'яній оправці та основоположника підприємства виробу матеріялів для рисування, відомого на весь світ. Інший зразок ніжних тональних переходів вдалося мистцеві відтворити літерами в картинній композиції „Ноель", а тональні та фактурні ефекти — в біографічному автопортреті. Літерографічне мистецтво успішно пристосовується зокрема в портретистиці, де воно уможливлює глядачам не лише бачити, як особа виглядає, але також дещо про неї довідатися ... Літерографічні картини легко репродукувати. Окремі цікаві ефекти в репродукції можна осягнути друкуванням кольорових пастельних відтінків, — пояснює мистець, — поверх яких літерографічні написання будуть далі видніятися ясно і чітко, навіть при значному зменшенні оригіналу самого мистецького твору. Імпозантне враження витворює фотографічне збільшення до розмірів стінопису, — якщо мова про різні можливості для друкарських відбитків з цих портретів у зменшеному чи збільшеному розмірі.

Вислухавши ці пояснення, хочемо довідатися, чи десь мистець не натрапляв на щось споріднене з його стилем. Він каже, що так, і це сталося щойно недавно, коли йому довелось переглядати старі релігійні книги з XVII століття. І так гебрейська книга пророка Ієзекіїля з XVII століття містить у собі коментар, написаний-нарисований гебрейськими літерами. Він тоді довідався, що масорети запровадили були цей стиль, маючи за завдання зберігати чистоту святого письма, хоч у пізніших століттях таке „мікрописання" зникло з мистецтва. Але це цікава тема само в собі і варто, щоб про це більше написав сам мистець Л. Денисенко, бо знаємо його і як журналіста, який співпрацював і співпрацює з австралійськими часописами „Вільна Думка" і „Церква і Життя".

Не чужі панство Денисенки і шкільництву, де була зайнята особливо пані Любомира. В їхній родині також плекається кобзарське мистецтво, про що знаємо з архіву „Свободи", де зберігається фотографія мистця з-перед 40 років, на якій він якраз грає сольо на бандурі. Любов до мистецтва, музики і слова загалом успадкував пан Леонід від своєї матері, відомої артистки сцени й фільму Ніни Наддніпрянки, хореографа, основниці балетної школи в Австралії, а перед тим визначної культурно-громадської і харитативної діячки у Варшаві, де разом з Оленою Телігою вона і Дмитро Денисенко, батько мистця, старшина Армії УНР, лицар двох залізних хрестів за геройство, заснували Український театр і школу, при якій був відділ нелегального Пласту. До кобзарського мистецтва, до речі, горнеться не лише батько, але й обидві доні пана Денисенків — Галина і Анна, які грають у ансамблі ім. Гната Хоткевича, що ним керує бандурист-віртуоз Петро Деряжний.

З найкращими побажаннями щасливого повороту до Австралії прощаємося з гостями з Австралії і віримо, що українські поселення там ще довго й добре розвиватимуться, про що свідчить наявність таких вартісних людей там, як члени хору „Чайка", як танцювальний ансамбль Ніни Тиравської та інші мистці й культуротворці — гарні українські люди, які раз-у-раз відвідують і нас тут, в Америці.

Українці в честь республіканського кандидата

Група українців-республіканців взяли участь з іншими членами партії у вшануванню республіканського кандидата на сенатора зі стейту Ню Йорк, Роберта Мек Міллена. Імпрезу влаштовував нюйоркський відділ Ради спадщинних груп при Республіканській партії. На фото в горі Р. Мек Міллен (посередині), а біля нього (справа) Марія Душник, перша заступниця голови ради. Крім неї на прийняттю були ще д-р Юрій Солтис, д-р Ніна Синявська, Ірена Стецура і Ольга Ленська.

Українці Балтимору...

(Закінчення зі стор. 1)

свобідно молитися і святкувати. Архиєпископ В. Бордерс у своїй відповідній і прихильній проповіді зупинився над значенням для сходу Европи прийняття християнства Київською Руссю, над тернистим шляхом українських Церков та над потребою братньої любови у світі.

Головним атрибутом святочного настрою і імпозантности був хор церкви св. Михаїла під дириґентурою д-ра Дмитра Коструб'яка. Хор цей, що мав 28 співаків, співав Службу Божу за творами українських композиторів, таких як Бортнянський, Ведель, Стеценко, Гнатишин, Кошиць тощо, даючи неукраїнцям добрі зразки унікальних українських церковних напівів. Архиєпископ Бордерс був під великим враженням хору та питав, звідки це він, не припускаючи, що місцева громада може здобутися на хор такого калібру. Таке враження мали і українські позамісцеві священики. Ювілейне Богослуження закінчено проголошенням многоліття Папі, ієрархії, включно з Архиєпископом Бордерсом, і українському народові з відповідним співом хору та гимном-молитвою „Боже Великий".

По Службі Божій відбулась при перекусці коротка зустріч владик і священиків з членами Комітету Тисячоліття і хору. Під час цієї зустрічі д-р А. Лемішка підніс Архиєпископові Бордерсові в дарунку від української громади книжку-хронологію „Тисяча років Християнства в Україні". Владика М. Кучмяк виступив там же із словом, в якому подякував Архиєпископові Бордерсові за гостинність.

Приготування до цієї Архиєрейської Служби Божої йшли вже від довшого часу. Багато праці вложили члени комісії зовнішних зв'язків, які під головством мгра Андрія Чорнодольського подбали про зв'язки з латинською дієцезією та рекляму тих святкувань в пресі та в сусідніх християнських парафіях. В Службі Божій взяло участь біля 1,000 осіб. Для них був спеціяльно виготовлений о. Ю. Маркевичем англомовний текст відправ. Про святкування були повідомлення в англомовній пресі, зокрема тижневику „Кетолік Рів'ю", були і згадки по св[illegible]ниях. Комісія інформації комітету (Климентій Баб'як голова, він же заступник голови комітету) виготовила інформаційні пакети для визначніших гостей, а по Службі Божій роздавано англомовну брошуру д-ра Богдана Корчмарика п. н. „В 988 році охрещено Русь-Україну, не Росію". Зустріч-прийняття, влаштоване вміло Імпрезовою комісією на чолі з Ганною Самутин, заступницею голови комітету, мало приємну атмосферу та було прикладом української гостинности.

Присутність численних неукраїнців на цьому Богослуженні давала надію на те, що одного дня всі будуть знати правду про Україну. Учасники розходилися з катедри у піднесеному настрої під враженням цього величавого відзначення Тисячоліття, зокрема неукраїнці, очаровані українським обрядом і хоровим співом.

У глибокому смутку передаємо до відома Знайомим, що у вівторок, 1-го листопада 1988 р. у вечірніх годинах після тяжкої хвороби помер

бл. п.

ОВДІЄНКО ПАВЛО ІВАНОВИЧ

на 76-му році життя.

ПАНАХИДА у четвер, 3-го листопада 1988 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Angrett **(між 20 та 21 вул.),** 2nd Avenue **в Ню Йорку.**

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА у церкві Всіх Святих при 11-ій вул. (між 2 і 3 Авенями) у п'ятницю, 4-го листопада 1988 року о год. 9-ій ранком, а звідти Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на американський цвинтар.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родина Овдієнко:
дочка — ЛЮБА
син — АЛЕКСАНДЕР з Родиною
син — ВОЛОДИМИР з Родиною
син — ВІКТОР

Братство кол. Вояків 1-ої УД УНА
Станиця Ню Йорк
ділиться сумною вісткою з Комбатантами і Громадою, що 29-го жовтня 1988 р. відійшов у Вічність
кол. вояк 1-ої УД УНА

сл. п.

ІВАН КУЛИК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2-го листопада 1988 року з церкви св. Юра на цвинтар св. Духа в Hempton-burg, N.Y.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Станиці

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 20.

С. Кушнір, Торонто	100.00	В. Михалик, Медисон Гайтс	7.00
С. Березовська, Нортридж	50.00	Д. Хухра, Кергонксон	7.00
Д. Казанівський, Ніягара Фоллс	50.00	А. Ільків, Відд. 408	5.96
М. Німців, Раквілл	50.00	Г. Скребець, Чикаго	5.37
О. Ґаховська, Дітройт	30.00	М. Босий, Чикаго	5.00
В. Сивенький, Баррінґтон	25.00	М. Бучак, Скенектеди	5.00
УЛТПА, Чикаго	25.00	В. Карий, Джерзі Сиaround	5.00
М. Чобич, Ля Саль	25.00	Е. Кругляк, Рочестер	5.00
Н. Федуняк, Голлісвуд	24.24	М. Масляк, Лейквуд	5.00
П. Німилович, Стактон	23.56	І. Трач, Норт Маямі	5.00
І. Гаврас, Філядельфія	15.00	М. Березовський, Ортонвілл	4.23
П. Керик, Монтреаль	15.00	Ю. Потієнко, Словн	3.00
В. Максимік, Олбані	15.00	І. Головач, Оттава	2.00
Г. Мидляк, Лексінґтон	14.30	І. Додик, Відд. 427	2.00
М. Шеремета, Бейон	12.84	М. Дорош, Торонто	2.00
П. Дашко, Чикаго	12.00	П. Дяків, Відд. 427	2.00
С. Ганчарик, Лорейн	10.00	С. Капелян, Дітройт	2.00
М. Попик, Філядельфія	10.00	о. І. Кіт, Бельгія	2.00
Українсько-Канадська Суспільна Опіка	10.00	Б. Кунко Н. Роєлтон	2.00
М. Кінаш, Дітройт	7.82	Р. Плав'юк, Монтреаль	2.00
В. Левицька, Ню Йорк	7.06	К. Фіс, Торонто,	2.00
		К. Фіцик, Відд. 427	2.00

У комуністичнія...

(Закінчення зі стор. 2)

тральний банк друкує більше рублів, наслідком чого є інфляція закрита (довші черги), або відкрита (вищі ціни). А якщо державний недобір зростає — обі ці проблеми стають більшими.

Що треба совєтам робити, щоб цьому зарадити?

За горбачовської відкритости, совєтська преса почала досить відкрито писати про інфляцію, яка донедавна урядово не існувала в Совєтському Союзі. Тепер там уже навіть урядово визнають, що інфляція є значно більших розмірів, як раніше про це говорено. Горбачов і його дорадники мають деякі добрі ідеї для зменшення витрат і збільшення державних приходів. Вони визнають, що справа інфляції дуже загрозлива і треба негайно щось робити, щоб вона не поширювалася. Чи нова політика Горбачова буде настільки успішною, щоб не допустити „до вибуху" великої інфляції, яка може перешкодити успішному переведенні його перебудови.

Щодо витрат, то Горбачов плянує зменшити видатки на бюрократів-нероб і на неприходові підприємства. Мільйони бюрократів мають перевести на інші праці, де мають працювати-продукувати, а не даром брати платні, як це було досі. Фабрики, заводи, радгоспи та всі інші підприємства, мають самі себе оплачувати, або повинні бути закриті. В нових, самооплатних підприємствах підвишки заробітних платень мають бути пов'язані із зростом продукції. Щоб зменшити видатки на оборону, треба переводити мирну політику, зменшити війська, на втримування яких Москва витрачає великі більйони. (Чи московські проводирі підуть на таке — треба сумніватися. — СЖ). А щоб зменшити витрати на армію і перевести перебудову клигаючої совєтської економіки — на це потрібно довгих років. Знавці на Заході припускають, що це може статися (якщо взагалі станеться — СЖ) аж за життя двох поколінь.

Сповільнено протиалкогольну кампанію

Щоб збільшити державні прибутки — Горбачов сповільнив протиалкогольну кампанію. Він також плянує збільшити продукцію деяких інших родів ужиткових товарів, які збільшать державні приходи: більше продукувати автомобілів і більше приватно продукувати споживчих товарів, де держава не мусить доплачувати за працю. Плянується продаж державних домів та піднесення цін на імпортові споживчі продукти.

Совєтські оптимісти сподіваються, що така політика призведе до контролю, тобто вирівняння державного бюджету. Горбачов має представити цей свій плян реформи цін у 1990-91 роках: він обіцяє, що від цього пляну ніхто не збідніє. Знавці на Заході пишуть, що є більше правдоподібне, що наслідком уведення цього пляну буде неминуча підвишка цін. А якщо так станеться, то Горбачов мусить вирішити: чи припинити зріст цін урядовими контролем, а чи дозволити на ще більше вільний ринок, що доведе до відкритої девальвації зменшення вартости рубля. Економісти на Заході радять, що Горбачов зробить розумніше, коли вибере це друге, тобто девальвацію рубля.

А що він зробить — побачимо.

Кобзарський інструкторський курс

Від 26-го до 31-го грудня ц.р. відбудеться курс для інструкторів кобзарського мистецтва у місті Ню Йорку. Курс спонзорують Товариство Українських бандуристів, Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка, Школа Кобзарського Мистецтва в ню Йорку і Фундація УВУ.

Головною темою цьогорічного курсу буде „Систематичне навчання початківця у першому році", яку буде викладати Юліян Китастий, член Капелі Бандуристів, визначний вчитель бандури та соліст- бандурист. Мета цих викладів — продемонструвати добре продуманий, в практиці введений підхід до навчання початкуючої техніки гри на бандурі, яка поєднує кращі елементи із західньої школи техніки (за зразком таких бандуристів як Григорій Китастий і Петро Гончаренко) та із школи техніки, яку вчать тепер в Україні.

Крім цієї теми плянуються виклади бандурознавства (історична тематика), навчання елементарних принципів музики, бандурної аплікатури (пальцівка), теорії і сольфеджо (тим, кому це потрібне), добуття мистецьких результатів від аматорів та шляхи розвитку бандуриста.

Також плянуються індивідуальні лекції над сольовими творами, короткі вечірні проби гри на бандурі і співу, та кобзарські вечори. Крім Юліяна Китастого, викладачами курсу будуть мгр Тарас Павловський (дигент церковного хору церкви св. Андрія у Бавнд Бруку, магістер з музикології Ратгерс університету та мгр з бібліотекарства, Колямбія університет); Микола Дейчаківський (член Капелі Бандуристів, закінчив музичну консерваторію при Болдвін Волис Коледж і працює над магістерською працею з хорової диригентури у Кент Стейт університеті); мгр Богданна Волянська (диригент вокального ансамблю „Промінь").

Кількість курсантів- інструкторів буде обмежена до 25. Їх приймається за запрошенням. З огляду на те, що очікується людей з різних країн світу, курси відбуватимуться виключно українською мовою. Кошт шестиденного курсу 100 дол. (американських), які треба заплатити до 10-го грудня. Цей кошт включає харчування (обіди і вечері). Нічліг буде у приватних добровольців у Ню Йорку. Реєстрація відбудеться від 7-ої до 10-ої години в неділю увечорі, 25-го грудня. Виклади почнуться у понеділок, 26-го грудня о 9-ій год. рано. Курс кінчатиметься у 5-ій год. 31-го грудня. Всі заняття відбуватимуться у будинку Визвольного Фронту в Ню Йорку (136 Друга авеню). За дальшими інформаціями зголошуватися якнайскорше до Ліди Чорної (Lida Czorny, 200 2-nd Ave., # 20, New York, N.Y. 10003, USA), тел. (212) 982-2233.

Товариство Українських Бандуристів плянує влаштувати такий курс для інструкторів кобзарського мистецтва щороку із висококваліфікованими, професійними викладачами, міняючи головну тему викладів кожного року, і по можливості міняючи місце курсу. Цьогорічний курс вважається дуже важливим для теперішніх інструкторів, бо за минулих декілька років виробилися інструктори з різними підходами до навчання початкуючої техніки гри. Є надія, що головне досягнення цьогорічного курсу буде однородний підхід інструкторів поза межами України до навчання початкуючої техніки гри на бандурі.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу БАЛТИМОР, Мд.

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

— відбудуться —

в неділю, 20-го листопада 1988 року
о год. 2-ій по пол.
в приміщенні дому „Самопомочі"
239 South Broadway, Baltimore, Md.

В нарадах зобов'язані взяти участь члени Управи Окружного Комітету, відділові урядовці та делегати 31-ої Конвенції наступних Відділів:

15, 34, 55, 81, 260, 290, 320, 337

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Зборів
3. Перегляд організаційної праці Округи у 1988 році
4. Доповідь головного предсідника УНСоюзу д-ра ІВАНА О. ФЛИСА
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Схвалення пляну організаційної праці на останні місяці біжучого року
7. Внески, запити
8. Закриття нарад

У нарадах візьмуть участь

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Євген Іванців, головний радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Богдан Ясінський, *голова*
Остап Зинюк, *секретар* **Семен Михайлишин,** *касир*

Вступайте в члени УНС

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 13-го ЛИСТОПАДА 1988 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 76 Відд. о год. 10:30 ранку в залі укр. кат. церкви при Сенфорд Авеню. Проситься членів прийти та вирівняти залеглі вкладки. — Юлія Демчук, фін. секр.

ПОСВЯЧЕННЯ МАВЗОЛЕЮ ПЕРЕНЕСЕНО

Адміністрація Українського Національного пам'ятника-мавзолею
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

ПОСВЯЧЕННЯ ЗАКІНЧЕНИХ СЕКЦІЙ ПІВНІЧНОГО КРИЛА МАВЗОЛЕЮ, присвячення головної залі 1000-ліття Хрищення Київської Русі та Панахида по українському духовенству, що загинули за віру Христову

відбудуться

у суботу, 8-го квітня 1989 р. Б. о год. 4-ій по пол.
4111 Pennsylvania Ave., S.E. Washington (Suitland) MD, 20746
(301) 568-0630

На кінці тижня 7-9 квітня — мільйони туристів відвідають Вашінґтон з нагоди свят цвіту черешні та черешневої паради.

Ми щиро радимо Вам, крім того, оглянути Український національний пам'ятник-мавзолей і біля нього — Український національний цвинтар, а також взяти участь у посвяченні вже готової частини мавзолею. Після Богослуження буде легка закуска з напоями.

Від Українського Католицького Крайового Собору буде забезпечено безкоштовний транспорт. Шукайте автобуси чи автомашини, відзначені нашою емблемою.

В час святкувань можна заздалегідь замовити транспортацію до цвинтаря в кордонах Метрополітального Вашінґтону.

Тел.: (301) 568-0630 від 10 рано до 3 по полудні.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ **„Українського Тижневика"** ☐ **„Веселки"** ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....

На зміну адреси проситься **ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.**

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.